

International
Labour
Office
Geneva

Istraga nesreća na radu i profesionalnih bolesti

Praktični vodič za inspektore rada

Istraga nesreća na radu i profesionalnih bolesti

Praktični vodič za inspektore rada

Copyright © Međunarodna organizacija rada 2015
Prvi put objavljeno 2015.godine

Publikacije Međunarodnog ureda rada uživaju autorsko pravo na osnovu Protokola 2. Univerzalne konvencije o autorskim pravima. Ipak, dozvoljena je reprodukcija kratkih izvadaka bez odobrenja autora i pod uslovom da se navede izvor. Za prava umnožavanja ili prevoda zahtjev treba dostaviti na adresu ILO Publications (Rights and Permissions), International Labour Office, CH-1211 Geneva 22, Switzerland, ili putem elektronske pošte: pubdroit@ilo.org. Međunarodni ured rada pozdravlja takve zahtjeve.

Biblioteke, ustanove i drugi korisnici registrirani kod organizacija sa pravima reprodukcije mogu napraviti kopije u skladu sa licencama koje su im izdate u tu svrhu. Posjetite www.ifro.org da pronađete organizaciju sa pravima reprodukcije u svojoj zemlji.

Istraga nesreća na radu i profesionalnih bolesti : praktični vodič za inspektore rada / Međunarodna organizacija rada. - Ženeva: Međunarodna organizacija rada, 2015

ISBN: 978-92-2-829793-5 (štampana verzija)
ISBN: 978-92-2-829794-2 (web pdf verzija)

Međunarodni ured rada

Nesreća na radu/profesionalna bolest/inspekcija rada/sistem izvještavanja/prikupljanje podataka/studija slučaja

13.04.3

Također raspoloživo na francuskom:

Enquêtes sur les accidents du travail et les maladies professionnelles – Guide pratique à l'intention des inspecteurs du travail
978-92-2-229419-0 (štampana verzija); 978-92-2-229420-6 (web pdf verzija)

Španski: Investigación de accidentes del trabajo y enfermedades profesionales – Guía práctica para inspectores del trabajo
978-92-2-329419-9 (štampana verzija); 978-92-2-329420-5 (web pdf verzija)

Arapski: العمل لمفتشي توجيهي دلي ل – الامهنية والامراض الاحداث في التحققي
978-92-2-629419-6 (štampana verzija); 978-92-2-629420-2 (web pdf verzija)

Vijetnamski: Điều tra tai nạn lao động và bệnh nghề nghiệp – Hướng dẫn thực hành cho thanh tra lao động
978-92-2-829419-4 (štampana verzija); 978-92-2-829420-0 (web pdf verzija)

Katalogizacija MOR-a u podacima objave

Stavovi iznijeti u publikacijama MOR-a, koji su usklađeni sa praksom Ujedinjenih nacija, kao i način na koji je materijal u publikaciji prikazan, ne podrazumijevaju izražavanje bilo kakvog mišljenja od strane Međunarodne organizacije rada u vezi sa pravnim statusom bilo koje zemlje, oblasti i teritorije i njihovih vlasti, niti u vezi sa razgraničenjem njihovih granica.

Odgovornost za mišljenja iznesena u potpisanim člancima, studijama i drugim materijalima, pripada isključivo njihovim autorima, i publikacija ne predstavlja odobrenje u njoj iznijetih stavova od strane Međunarodnog ureda rada.

Pominjanje imena preduzeća, te komercijalnih proizvoda i procesa, ne podrazumijeva odobravanje istih od strane Međunarodnog ureda rada, a nepominjanje određenog preduzeća, komercijalnog proizvoda ili procesa, ne predstavlja znak neodobravanja.

Publikacije i elektronski proizvodi MOR-a se mogu nabaviti preko velikih knjižara ili lokalnih ureda MOR-a u mnogim državama, ili direktno od ILO Publications, International Labour Office, CH-1211 Geneva 22, Switzerland. Katalozi ili spiskovi novih publikacija se mogu dobiti besplatno na gore navedenoj adresi ili putem elektronske pošte: pubvente@ilo.org.

Posjetite našu internet stranicu: www.ilo.org/publns.

Sadržaj

Skraćenice	IV
Definicije	IV
Predgovor	V
1. Uvod	1
1.1 Šta je istraga?	1
1.2 Šta čini dobru istragu?	2
1.3 Šta se istražuje?	5
2. Vještine potrebne istražiteljima	7
2.1 Vještine vođenja intervjua	8
2.2 Ispitivanje svjedoka	10
3. Glavne faze istrage nesreće	15
3.1 Pripreme prije početka istrage	15
3.2 Prikupljanje informacija	17
Dolazak na mjesto događaja	21
Prije napuštanja mjesta događaja	22
3.3 Analiza informacija	23
3.4 Utvrđivanje preventivnih mjera/mjera kontrole rizika	27
3.5 Sprovođenje plana aktivnosti	29
3.6 Završavanje izvještaja/dokumentiranje informacija	29
4. Ček lista istrage nesreće	31
5. Izvještaj o istrazi	35
Studija slučaja: Zaposlenik povrijeđen tokom rada na kružnoj pili	39
Korak 1: Aktivnosti koje se preduzimaju nakon prijema prijave nesreće	39
Korak 2: Prikupljanje informacija	40
Korak 3: Analiza informacija	45
Korak 4: Utvrđivanje preventivnih mjera/mjera kontrole rizika	47
Korak 5: Sprovođenje plana aktivnosti	48
Korak 6: Izvještaj o istrazi	48

Skraćenice

MOR Međunarodna organizacija rada
SZR Sigurnost i zdravlje na radu

Definicije

Nesreća na radu – Nesreća koja je nastala iz rada ili tokom rada, a koja ima za rezultat fatalnu ili nefatalnu povredu, npr. pad sa visine ili kontakt sa pokretnom mašinerijom.

Profesionalna bolest – Obuhvata sve bolesti dobijene kao rezultat izloženosti opasnostima u toku radnih aktivnosti, npr. astma kao rezultat izloženosti drvenoj prašini ili hemijskim sastavima.

Opasan događaj – Događaj koji se evidentno može utvrditi, kako je definirano prema nacionalnim zakonima i regulativama, i koji potencijalno može prouzrokovati povredu ili bolest osobama na poslu ili građanima, npr. kran koji je pao prouzrokujući štetu samo na imovini.

Izbjegnuti događaj/incident – Događaj koji nije nužno definiran u nacionalnim zakonima i regulativama, ali koji je mogao prouzrokovati štetu osobama na poslu ili građanima, npr. cigla koja padne sa skele, ali ne udari nikoga.

Svako pominjanje “istrage nesreće” u ovom vodiču se može odnositi na bilo šta od gore navedenog, sem ako to nije izričito utvrđeno.

Opasnost – Bilo šta što bi moglo prouzrokovati štetu, poput hemikalija, struje, rada na ljestvama, mašine koja nije zaštićena, otvorene ladice, zahtjevnog i stresnog rada, itd.

Rizik – Rizik je šansa, velika ili mala, za nanošenje štete nekome kroz navedene ili druge opasnosti, zajedno sa navodima o tome koliko ozbiljna bi ta šteta mogla biti.

Predgovor

Međunarodna organizacija rada (MOR) je 2014.godine procijenila da nesreće na radu i profesionalne bolesti uzrokuju preko 2,3 miliona smrtnih slučajeva godišnje, od čega 350.000 rezultira iz nesreća na radu, a približno 2 miliona iz profesionalnih oboljenja. Osim smrtnih slučajeva, procjenjuje se da je 2010.godine došlo do više od 313 miliona nefatalnih nesreća na radu (koje su uzrokovale najmanje četiri dana odsustva s posla). Iako zaprepašćujuće, ove cifre ne opisuju bol i patnju globalne radne snage i njihovih porodica ili globalne ekonomske gubitke za preduzeća i društva.

Ne treba zaboraviti da se nesreće na radu i profesionalne bolesti mogu spriječiti, ali je također od suštinskog značaja naučiti lekcije u slučaju da do njih dođe. To će omogućiti radnicima i poslodavcima da preduzmu preventivne aktivnosti kako bi poboljšali uslove rada, što će zauzvrat dovesti do smanjenja broja takvih incidenata.

Sa ciljem učenja iz ovih događaja, od ključnog je značaja sprovođenje djelotvorne istrage kako bi se odredili direktni, temeljni i izvorni uzroci, te utvrdile odgovarajuće mjere kontrole rizika koje se mogu preduzeti sa ciljem smanjenja vjerovatnoće ponavljanja događaja.

Jedna od uloga inspektora rada jeste sprovođenje takve istrage, a ova publikacija je izrađena sa ciljem davanja informacija, smjernica i metodologije koje će im pomoći u ovom važnom zadatku.

Vodič je izrađen u saradnji sa Međunarodnim centrom za obuku MOR-a u Torinu, nakon radionice o istragama nesreća na radu i profesionalnih bolesti, kojoj su prisustvovali konstituenti iz Brazila, Italije, Norveške, Portugala, Rumunije, Ujedinjenog Kraljevstva, i Sjedinjenih Američkih Država, kao i tehnički stručnjaci iz podružnice za administraciju rada, inspekciju rada i sigurnost i zdravlje na radu Međunarodnog ureda rada.

Vjerujem da će ovaj vodič služiti kao koristan izvor informacija za inspektore rada i ostale osobe uključene u istrage i da će omogućiti čitaocima da pomognu MOR-u da postigne poboljšanje uslova rada i smanjenje broja nesreća na radu i profesionalnih oboljenja.

G-đa Nancy J. Leppink

Šef podružnice za

administraciju rada, inspekciju rada i sigurnost i zdravlje na radu

MOR potvrđuje da ovaj vodič sadrži informacije javnog sektora objavljene od strane Službe za zdravlje i sigurnost Ujedinjenog Kraljevstva i licencirane prema Otvorenoj licenci vlade Ujedinjenog Kraljevstva v1.0.

1. Uvod

Ovaj vodič je dizajniran da inspektore rada opremi potrebnim vještinama za sprovođenje djelotvornih istraga o nesrećama na radu, profesionalnim bolestima i ostalim neželjenim događajima (kao što su opasni događaji i izbjegnuti događaji) koji su mogli dovesti do ličnih povreda radnika ili građana. Potrebno je imati na umu da se nesreće na radu, bolesti i ostali neželjeni događaji mogu spriječiti. Sprovođenje djelotvorne istrage će ne samo utvrditi uzročne faktore nekog događaja, nego i aktivnosti koje su ga mogle spriječiti.

Ovaj vodič inspektorima daje informacije o važnosti sprovođenja djelotvornih istraga i izrade izvještaja, kao i prijedlog metodologije za sprovođenje djelotvornih istraga.

Iako MOR vjeruje da postoje i druge metodologije za sprovođenje istraga, vjerujemo da će metodologija predstavljena u daljem tekstu pomoći inspektorima da utvrde sve direktne i izvorne uzroke događaja pod istragom. To će zauzvrat omogućiti inspektorima da pomognu poslodavcima, preduzećima i predstavnicima radnika da odrede odgovarajuće mjere prevencije/kontrole rizika kako bi spriječili ponavljanje aktivnosti koje su dovele do događaja pod istragom, te na taj način poboljšali upravljanje sigurnošću i zdravljem na radu (SZR).

1.1 Šta je istraga?

Istraga nesreće na radu, profesionalne bolesti ili opasnog događaja (izbjegnutog događaja)

- utvrđuje kako i zašto je došlo do neželjenog događaja (nesreća, oboljenje, opasan događaj, izbjegnuti događaj); i
- određuje aktivnosti za sprječavanje sličnog događaja,

dovodeći na taj način do poboljšanja u upravljanju sigurnošću i zdravljem na radu.

Istrage koje vode inspektori rada, u smislu događaja pod istragom, također trebaju utvrditi:

- sve zakonske obaveze – npr. preduzeće, menadžeri, radnici, dobavljači, itd.;
- primjenjivo zakonodavstvo, da li je bilo prekršaja i bilo kakvih odluka s tim u vezi; i
- aktivnosti koje će osigurati da preduzeće poštuje sve relevantne zakone u vezi sa SZR-om.

Istraga je **reaktivna**, jer se događaj mora dogoditi prije nego što može biti istražen. Inspektor rada mora odrediti ne samo šta je bio rezultat događaja, nego i kako i zašto se nešto desilo, tako da se mogu utvrditi i preduzeti kontrolne (sigurnosne) mjere kako bi se spriječilo ponavljanje događaja, te na taj način poboljšalo upravljanje sigurnošću i zdravljem na radu. Osim toga, obzirom da je jedan od poslova inspektora da osigura poštovanje nacionalnih zakona, kao i zakona vezanih za SZR, od strane poslodavaca i radnika, potrebno je riješiti i pravna pitanja u vezi istrage.

Svaka istraga mora odgovoriti na šest osnovnih pitanja, 5W i 1H:

Ko je povrijeđen, obolio ili na neki drugi način bio uključen u događaj pod istragom?

Gdje se dogodila nesreća?

Kada se dogodila nesreća?

Šta se dogodilo u vrijeme nesreće?

Kako se dogodila nesreća?

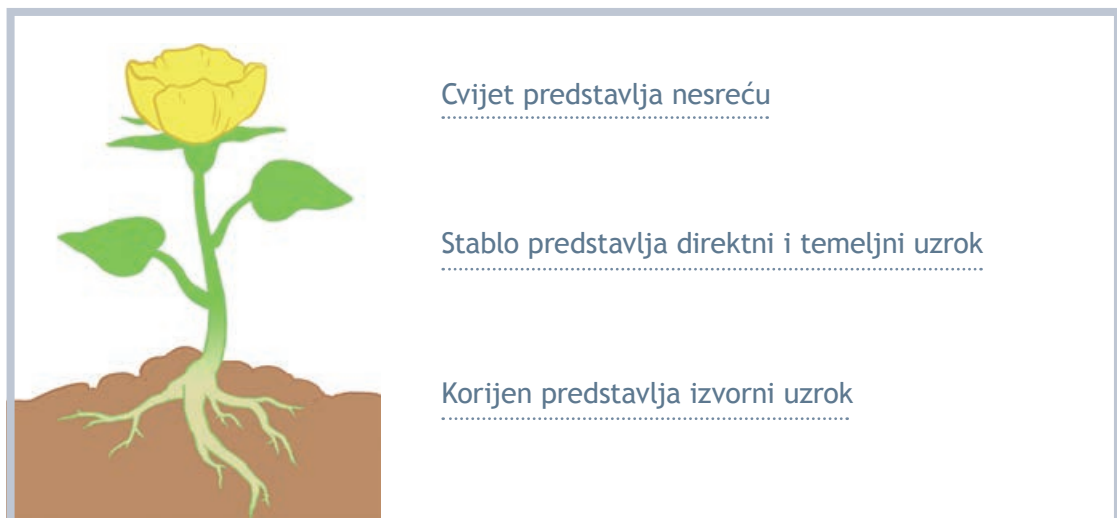
Zašto se dogodila nesreća?

Vještina potrebna za istraživanje nesreće je pronalaženje odgovora na ovih šest temeljnih pitanja.

1.2 Šta čini dobru istragu?

Dobra istraga će utvrditi direktni i temeljni uzrok (uzroke) nesreće, njen izvorni uzrok (uzroke), te preventivne i kontrolne mjere potrebne za prekid lanca uzročnika.

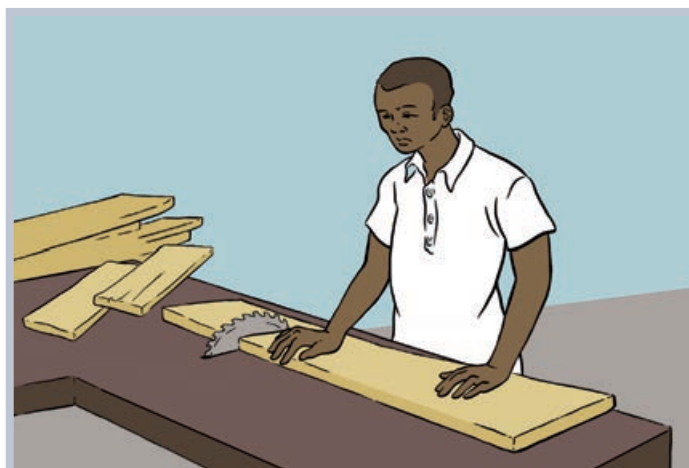
U slučaju ove biljke, dok je stablo njen najočigledniji oslonac, njeni korijeni su također potrebni.

Isto važi za većinu nesreća. Ako cvijet predstavlja nesreću, a stablo se odsiječe, cvijet će uvenuti, ali će biljka opet procvjetati, jer korijen nije uništen. Drugim riječima, moglo bi doći do druge nesreće.

Pogledajmo scenario nesreće:

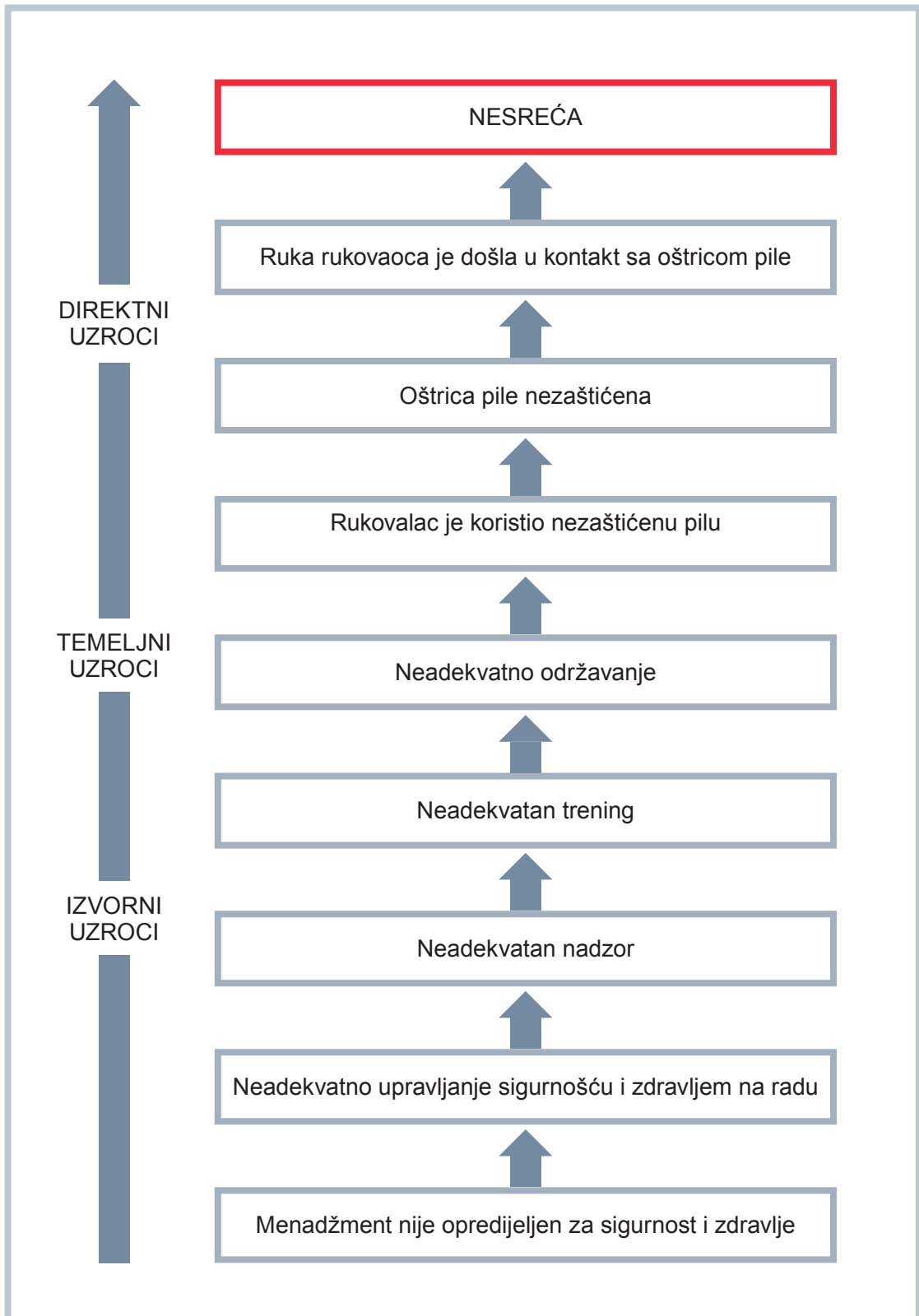
Rukovalac je povrijeđen kada mu je ruka došla u kontakt sa oštricom na kružnoj pili kojom je rukovao.

Istraga će uvrđiti i direktni uzrok nesreće – ruka rukovaoca je došla u kontakt sa oštricom pile – i temeljne uzroke, uključujući činjenicu da oštrica nije bila zaštićena i da je rukovalac koristio pilu u tim nesigurnim uslovima. Međutim, detaljna istraga će također utvrditi izvorne uzroke nesreće, na primjer – ova lista nije iscrpna – zašto oštrica nije bila zaštićena, zašto je rukovalac koristio pilu u takvim uslovima i koje je procedure uspostavilo preduzeće kako bi osiguralo da se mašine koriste samo kada su na odgovarajući način zaštićene, te da su rukovaoci i nadređeni imali odgovarajući trening kada je riječ o praksama sigurnog rada.

Prilikom sprovođenja istraga, inspektori moraju biti svjesni da su nesreće rezultat mnogih uzroka (direktni, temeljni i izvorni) ili grešaka u sistemu.

Sljedeći dijagram prikazuje lanac uzročnika:

1.3 Šta se istražuje?

Veoma mali procenat nesreća, bolesti i opasnih događaja – i zaista jako malo izbjegnutih događaja – se istražuje. Postoji niz mogućih razloga, uključujući inspektore koji ne znaju za incident (nedostatak prijave) i nedostatak resursa. Ako se nesreće iz ma kojeg razloga ne istraže, šanse za utvrđivanje njihovih uzroka i potrebnih mjera kontrole rizika za prevenciju njihovog ponavljanja bivaju izgubljene. Stoga je od vitalnog značaja da prilikom sprovođenja istraga, te istrage budu detaljne i utvrde sve uzroke, direktne, temeljne i izvorne, te odgovarajuće mjere kontrole kako bi se izbjeglo ponavljanje.

Većina zemalja ima zakonodavstvo koje poslodavcima nalaže da prijave nesreće vlastima, a poštivanje propisa inspekcijama daje priliku da odluče da li će sprovoditi istrage, možda koristeći kriterije politike odabira nesreća. Međutim, čak i kada nema zakona ili je poštivanje zakona ograničeno, inspekcije mogu doznati za nesreće preko medija, ustanova socijalne sigurnosti, povrijeđenih osoba ili njihovih porodica, i te informacije mogu biti korištene prilikom donošenja odluke o tome da li će se incident istraživati.

2. Vještine potrebne istražiteljima

Prije nego što inspektori počnu istragu, od vitalne je važnosti da budu upoznati sa svim relevantnim zakonima, svojim inspekcijskim ovlaštenjima i procedurama inspekcije. Zbog velike međunarodne raznolikosti kada je riječ o ovim stvarima, ovaj vodič može samo dati ilustrativne primjere.

Relevantno nacionalno zakonodavstvo se sastoji ne samo od relevantnih zakona u vezi SZR-a, nego i od zakona koji uređuju procedure prikupljanja dokaza, kontinuitet (lanac nadzora), kao i pravila koja se moraju poštivati prilikom uzimanja izjava, uključujući i pravilo o tome da li druge osobe mogu prisustvovati procesu, kako se informacije mogu evidentirati, npr. pismeno ili digitalno, te da li i kako te izjave moraju biti potpisane.

Kao nadzornici, inspektori moraju biti upućeni u svoja ovlaštenja na način utvrđen nacionalnim zakonima. Ta ovlaštenja vjerovatno obuhvataju, između ostalog, pravo na ulazak u prostorije bez prethodne najave, obavljanje pregleda kako bi se osiguralo poštivanje relevantnih pravnih odredbi, ispitivanje svjedoka, prikupljanje dokumentiranih informacija, preduzimanje aktivnosti sprovođenja zakona i prikupljanje materijala za testiranje.

Procedure i prakse inspekcijskih istraga također moraju biti poznate. One mogu obuhvatiti sastav istražnog tima (potrebni resursi); politike i/ili memorandume o razumijevanju za međuagencijsku saradnju; politike komunikacije (rad sa medijima, komunikacija sa povrijeđenim osobama i rodbinom preminulih, i saopštenje nalaza istrage); uključenost predstavnika radnika i poslodavaca u istragu; te izvještavanje (izrada početnih izvještaja, izvještaja o napretku i finalnih izvještaja).

Inspektorima će također trebati sljedeće vještine:

- **Vođenje intervjua** – sposobnost dobijanja relevantnih informacija kroz efektivno ispitivanje
- **Komunikacija (verbalna i pismena)** – sposobnost efikasne interakcije sa povrijeđenim osobama, svjedocima i osumnjičenima, kao i sa drugim istražiteljima, i sposobnost saopštavanja nalaza istrage širokom spektru pojedinaca i organizacija
- **Tehnička kompetencija** – svijest o procedurama sigurnog rada koje se trebaju usvojiti, sa naročitim naglaskom na događaj pod istragom
- **Prepoznavanje opasnosti** – sposobnost osiguranja da radnici i istražitelji nisu izloženi nepotrebnom riziku
- **Interakcija** – lični atributi koji omogućavaju efikasne odnose sa drugim ljudima
- **Zaključivanje** – sposobnost proučavanja svih prikupljenih dokaza, npr. kroz posmatranje, izjave svjedoka, dokumentirane dokaze i formiranja jedinstvene slike koja omogućava identifikaciju uzročnih faktora
- **Organizacijske** – sposobnost evidentiranja i organizacije dobijenih informacija
- **Primjećivanje detalja** – sposobnost osiguranja da su praćene sve relevantne linije istrage.

2.1 Vještine vođenja intervjua

Prilikom sprovođenja istraga, inspektori će razgovarati sa svjedocima, uključujući poslodavce, menadžere, predstavnike radnika, radnike i povrijeđene osobe, te će stoga morati da imaju i/ili razviju vještine vođenja intervjua. Informacije dobijene od gore navedenih grupa će zavisiti ne samo od pristupa istražitelja, nego i od.

- Prethodnog iskustva
- Treninga i edukacije
- Dobi
- Fizičkog stanja
- Stresa
- Vršnjačkog pritiska
- Ličnih interesa/života kod kuće
- Zadovoljstva poslom/sigurnosti posla
- Ambicije.

Iz tog razloga, istražitelji trebaju ove stvari imati na umu prilikom ispitivanja svjedoka i analize dobijenih informacija.

Jedna od tehnika istražnog intervjua je poznata pod nazivom “**PEACE** intervjua”:

- P** – Planiranje i priprema
- E** – Uključivanje i objašnjavanje
- A** – Priča, obrazloženje i osporavanje
- C** – Zatvaranje
- E** – Evaluacija

P – Planiranje i priprema. Svrha intervjua je dobijanje informacija, obično kroz postavljanje pitanja svjedocima. Istražitelji moraju znati koja informacija je potrebna i koja pitanja će proizvesti traženu informaciju. Količina planiranja potrebnog za intervjua će zavisiti od faze istrage i od osobe koja se ispituje. Međutim, nije vjerovatno da će se intervjua moći obaviti bez neke vrste planiranja.

Ova faza procesa obuhvata određivanje ne samo pitanja na koja se mora odgovoriti, nego i resursa potrebnih za intervjua, kao i uloge ispitivača. Nije neuobičajeno za istražitelje da naprave pisani dokument, o tome šta je svjedok izjavio kao istinu, odnosno izjavu svjedoka.

Ove izjave se obično daju kao odgovor na pitanja, koja će naravno zahtijevati planiranje. Nacionalni zakoni ili najbolja praksa će odrediti kriterije za intervjua sa određenim svjedocima i/ili osumnjičenima, npr. potrebu za dva ispitivača ili specifične procedure evidentiranja, i ti kriteriji se moraju ispuniti.

Ako će intervju voditi dva ispitivača, oni se trebaju dogovoriti o svojim ulogama tokom faze planiranja i pripreme. Obično se radi o glavnom ispitivaču, koji postavlja pitanja i ispituje odgovore kako bi dobio dalje informacije. Drugi ispitivač uzima zabilješke o odgovorima, postavlja dodatna pitanja na poziv glavnog ispitivača, i potom pravi sažetak odgovora svjedoka u vezi određenog reda pitanja, pozivajući svjedoka da potvrdi tačnost sažetka ili da dadne objašnjenja, čime daje vremena glavnom ispitivaču da se pripremi za sljedeći red pitanja. Ovaj proces se odvija tokom cijelog intervjuja.

E – Uključivanje i objašnjavanje. Ovo je početak intervjuja i često predstavlja prvi kontakt istražitelja sa svjedokom, tako da ima veliki značaj za odnos koji će izgraditi sa svjedokom ili osumnjičenim. Istražitelji trebaju objasniti svrhu intervjuja i način na koji će intervju biti obavljen. Nacionalni zakoni također mogu odrediti način obavljanja intervjuja.

Obzirom da svjedoke vjerovatno nikada nije intervjuirala ovlaštena osoba, npr. inspektor rada, opuštanje će olakšati da se dobiju tačne informacije.

A – Priča, obrazloženje i osporavanje. To uključuje dvije faze procesa intervjuja. Istražitelji na početku traže od svjedoka da im objasni šta se desilo, imajući u vidu da, ako prekinu priču, mogu prekinuti proces razmišljanja svjedoka i tako izgubiti informacije. Na početku, svjedoka treba potaknuti da daje informacije o svim aspektima istrage, a nakon toga istražitelji mogu tražiti dodatna obrazloženja.

Tek kada se prikupe sve informacije, pristupa se dijelu intervjuja pod nazivom osporavanje, ponekad nakon pauze. Tokom ove faze, od svjedoka se traži da objasni sve nepodudarnosti između njegove/njene priče i informacija koje su dobijene prethodno. Objašnjenje treba tražiti na način koji ne djeluje kao optužba, jer nije poznato koja priča svjedoka je tačna.

Tokom ove faze, od vitalnog je značaja za istražitelje da pokažu da slušaju, npr. gledanjem u oči, kimanjem glave, uzimanjem kratkih zabilješki, i zahvaljujući svjedoku za odgovore na pitanja. Veća je vjerovatnoća da će svjedoci dati informacije, ako vjeruju da su istražitelji zainteresirani za ono što se govori. Ako se ne pokaže interes, odgovori će vjerovatno biti kratki, a i informacije se mogu izgubiti.

Ispitivanje svjedoka je vještina i biće razmatrana u daljem tekstu.

C – Zatvaranje. Kada istražitelji misle da su dobili sve raspoložive informacije od svjedoka, trebaju napraviti sažetak informacija, pitati svjedoka da li se slaže sa sažetkom i, ako ne, traže objašnjenja. Intervju se nakon toga zatvara i svjedocima se zahvaljuje. To je važno, jer će profesionalno i ljubazno ophođenje sa svjedocima povećati vjerovatnoću da pristanu na dodatne intervjuje u slučaju potrebe.

Istražitelji također trebaju obavijestiti svjedoke o tome šta će se sljedeće desiti, npr. da će sve informacije dobijene od svih svjedoka biti pregledane i pripremljen izvještaj.

E – Evaluacija. Kada se prikupe informacije od svjedoka, istražitelji ih moraju evaluirati kako bi osigurali da su sva relevantna pitanja odgovorena. Ova evaluacija može otkriti potrebu za daljim razgovorima ili, suprotno, omogućiti zatvaranje određenih redova pitanja.

2.2 Ispitivanje svjedoka

Prije ispitivanja svjedoka, istražitelji moraju osigurati da će biti u mogućnosti da s njima komuniciraju. Od vitalnog je značaja da svjedok jasno razumije pitanja. U nekim slučajevima mogu biti potrebne usluge prevodioca.

Na početku intervjua, inspektori ne znaju koje im informacije može dati svjedok. Vrsta pitanja koja se postavljaju će uticati na odgovore svjedoka, te na taj način i na dobijene informacije.

Postoje dvije vrste pitanja:

Otvorena pitanja
Zatvorena pitanja

Otvorena pitanja traže duži, možda opisni odgovor; ona se ne mogu odgovoriti jednom riječju. (Primjer: Molimo Vas objasnite šta se događalo tokom nesreće.)

Zatvorena pitanja se obično mogu odgovoriti jednom riječju i mogu se koristiti za utvrđivanje činjenica (Primjer: Jeste li vozili do posla? Koliko imate godina? Jeste li bili na poslu jučer?)

Ispitivači bi također trebali izbjegavati da postavljaju navodeća pitanja, npr. pitanja koja usađuju misao u um svjedoka, obično kroz sugestiju ili ukazivanje na željeni odgovor. Navodeće pitanje može biti otvoreno ili zatvoreno. Primjeri:

- Zašto se vozilo kretalo prebrzo? Ovo je otvoreno navodeće pitanje. Svjedoci će vjerovatno dati opisni odgovor, čak i ako u to vrijeme nisu mislili da se vozilo kretalo prebrzo.
- Mislite li da je povrijeđena osoba žurila? Ovo je zatvoreno navodeće pitanje. Odgovor će biti “da” ili “ne”, ali svjedoci mogu reći “da” čak i ako u to vrijeme nisu mislili da je povrijeđena osoba žurila.

Pogledajte ove primjere:

1. Kojom brzinom se kretalo auto kada se zajurilo u drugo vozilo?
2. Kojom brzinom se kretalo auto kada se sudarilo sa drugim vozilom?
3. Kojom brzinom se kretalo auto kada je udarilo drugo vozilo?
4. Možete li procijeniti brzinu oba vozila u vrijeme nesreće?
5. Šta mislite o brzini dvaju vozila u vrijeme nesreće?

Primjeri 1 do 3 su navodeća pitanja koja po silaznom redu mogu smanjiti brzinu auta u mislima svjedoka: zajurilo označava nasilan kontakt, dok udarilo implicira mnogo manju silinu. Primjeri 4 i 5 su više neutralni, iako je pitanje 4 zatvoreno pitanje, jer bi svjedok mogao odgovoriti sa “ne”. Pitanje 5 je otvoreno pitanje koje će vjerovatnije dobiti informaciju korisnu za istragu.

Istražitelji također trebaju osigurati da svjedoci mogu odgovoriti na njihova pitanja. Na primjer, bilo bi neprimjereno pitati: “Da li je Vaš nadređeni također mogao sve vidjeti?”, jer svjedok ne može znati šta je neko mogao vidjeti.

Istražitelji također moraju biti svjesni informacija “rekla-kazala”, npr. informacija koje su svjedoci dobili od nekoga drugog. Na primjer, ako se svjedok pita “kako je mašina bila montirana u vrijeme nesreće” i odgovori “taj i taj (kolega) mi je rekao da zaštita nije bila montirana”, to je “rekla-kazala”, jer svjedok govori o tome šta mu je rekao kolega, a ne ono što zapravo zna. U ovom slučaju, istražitelji trebaju prvo identificirati, a onda pitati kolegu o načinu na koji je mašina bila montirana.

Tokom mnogih intervjua, istražitelji svjedocima pokazuju dokumente i fotografije. U takvim slučajevima je od vitalnog značaja da budu označene na odgovarajući način.

Na primjer, ako je dolje prikazana fotografija označena sa "AFC1" i predočena svjedocima uz pitanje da opišu šta je na njoj, oni će koristiti svoje riječi. Ali, ako je označena sa "AFC 1 prikazuje nezaštićenu kutnu brusilicu sa neodgovarajućim električnim kablovima", svjedoci će prije opisati ono što piše da je prikazano, nego ono što vide na fotografiji.

Gore navedeni aspekti trebaju se uzeti u obzir prilikom planiranja intervjua, odlučivanja o tome koji će predmeti biti predočeni svjedoku i pripreme pitanja. Međutim, tokom intervjua se mogu pojaviti nova pitanja i može biti potrebno dalje planiranje. Nemojte se bojati da uzmete pauzu i odlučite koja dodatna pitanja ćete postaviti.

Jedna metoda ispitivanja svjedoka tokom intervjua je poznata kao pristup "lijevak", pri čemu se prikupljaju opće informacije postavljajući otvorena pitanja, a nakon čega se traže specifičnije i detaljnije informacije postavljanjem zatvorenih pitanja.

Otvorena pitanja koja se koriste na prvom stepenu su poznata kao **Ispričaj**, **Objasni**, **Opiši (IOO)** pitanja:

- Možete li mi **i**spričati ... Šta ste radili u vrijeme nesreće? Šta ste vidjeli? Gdje ste bili?
- Molim Vas **o**bjasnite ... šta se dešavalo u vrijeme nesreće? ... kako se obavljao posao?
- Molim Vas **o**pišite ... šta ste vidjeli u vrijeme nesreće?

Primjeri zatvorenih pitanja:

- Kada rukujete pilom, da li je zaštita obično na mjestu?
- U koje vrijeme se dogodila nesreća?
- Ko Vas je naučio kako da rukujete pilom?
- Znate li gdje su instrukcije za rukovanje pilom?

Zapamtite: Kada obavljate intervju, ne pokazujte emocije, ne izražavajte niti slaganje niti neslaganje sa svjedokom i ne pomažite im da odgovore na pitanja, informacije koje imaju su Vam potrebne. Ako počnu izražavati svoja gledišta o događaju ili davati izgovore ili objašnjenja za ono što se desilo, ljubazno ih zamolite da se drže činjenica.

3. Glavne faze istrage nesreće

Postoji šest glavnih faza istrage nesreće:

1. Pripreme prije početka istrage
2. Prikupljanje informacija
3. Analiza informacija
4. Utvrđivanje preventivnih mjera/mjera kontrole rizika
5. Sprovođenje plana aktivnosti
6. Završavanje izvještaja/dokumentiranje informacija

3.1 Pripreme prije početka istrage

Kada se donese odluka o istrazi nesreće, istražni inspektor(i) ima(ju) niz stvari koje trebaju obaviti prije odlaska na mjesto događaja.

Potrebno je razmotriti mogućnost kontaktiranja preduzeća kako bi ih informirali da osim preduzimanja hitnih radnji – npr. pružanja prve pomoći i osiguranja da je mjesto sigurno, što se u nekim slučajevima mora uraditi prije pružanja prve pomoći – mjesto događaja mora biti sačuvano. Inspektori trebaju nastojati da što prije počnu istragu nakon prijema prijave nesreće. Vjerovatno je da će se na mjesto ozbiljne i fatalne nesreće doći u veoma kratkom roku nakon događaja.

Ali, za manje ozbiljne nesreće, inspektori možda neće odmah moći doći na mjesto događaja i bilo bi od pomoći da poslodavac i/ili predstavnik radnika slika mjesto događaja. Inspektori će naravno morati razmotriti tačnost fotografija koje su im date kada počnu istragu.

Osim toga, inspektori trebaju:

- (1) Osigurati da su potpuno upućeni u:
 - Relevantne nacionalne zakone o SZR i nacionalne zakone u pogledu prikupljanja dokaza
 - Svoja inspektorska ovlaštenja
 - Istražne politike/procedure inspekcije, uključujući sve memorandume o razumijevanju sa ostalim agencijama;

- (2)** Odlučiti da li trebaju pomoć od kolega. Ovo će u nekim situacijama biti korisno, kao što je slučaj sa istragama fatalnih nesreća ili nesreća koje uključuju specifične opasnosti, gdje je potrebna podrška specijaliziranih inspektora. Međutim, veliki broj istraga se može sprovesti od strane jednog inspektora sa potrebnim iskustvom.
- (3)** Prikupiti sve informacije ili evidencije koje inspekcija ima o preduzeću kako bi inspektor dala informacije o, na primjer, veličini preduzeća, broju zaposlenih, vrstama poslova koji se obavljaju, istoriji nesreća i stavu prema inspekciji i prema upravljanju SZR-om.
- (4)** Osigurati da je potrebna lična zaštitna oprema na raspolaganju; inspektori se ne smiju izlagati riziku i trebaju biti primjer poslodavcima i radnicima. Na primjer, bilo bi neprimjereno s njihove strane da bez zaštite uđu na gradilište za koje je potrebna zaštitna obuća i šljem.
- (5)** Osigurati da imaju opremu za evidentiranje stanja na gradilištu i dobijenih informacija, uključujući između ostalog i kamere sa mogućnošću slikanja i snimanja (ne zaboravite rezervne baterije i memorijsku karticu/film), trakasti metar, blok, olovke, osvjetljenje (bateriju) i mobitel.
- (6)** Imati potrebne pravne dokumente. Ovo će zavisiti od nacionalnog zakonodavstva, ali može obuhvatati rješenje o obustavi rada, formulare za izjave, aparate za snimanje i označavanje materijalnih dokaza, te ostale dokumente koje inspektori trebaju popunjavati tokom početne faze istrage, npr. početni izvještaji i interni formulari za menadžment. Potrebni dokumenti se mogu razlikovati u zavisnosti od ozbiljnosti incidenta pod istragom.
- (7)** Ponijeti uputstva. Ako je poznato o kojoj se mašini radilo, moglo bi biti korisno da se preduzeću stavi na raspolaganje sva raspoloživa dokumentacija o sigurnom rukovanju mašinom. Ovi materijali mogu također biti korisni i istražitelju.
- (8)** Ponijeti hranu i vodu, jer nema načina da znaju koliko dugo će biti na mjestu događaja; briga o samom sebi pokazuje njihovu nepristrasnost i nezavisnost.
- (9)** Osigurati da imaju odgovarajuću identifikaciju, službenu iskaznicu i vizit kartice.
- (10)** Osigurati da znaju tačnu lokaciju nesreće i da imaju prevozno sredstvo za putovanje ka i sa mjesta događaja.

3.2 Prikupljanje informacija

Kada inspektori dođu na radno mjesto, mogu početi sa prikupljanjem informacija koje će im omogućiti da odgovore na 5W i 1H pitanja kako bi razumjeli šta se dogodilo. Ovaj korak je potrebno napraviti prije utvrđivanja odgovarajućih preventivnih i kontrolnih mjera za sprečavanje ponavljanja događaja.

Inspektori trebaju prikupiti informacije od povrijeđenih osoba, osoba koje su vidjele nesreću (očevidaca) i ostalih svjedoka, npr. radnika i menadžera. Oni će također prikupljati informacije iz onoga što vide u preduzeću, fotografija koje naprave, dokumenata, te eventualno iz dijelova mašina i primjeraka koje pronađu.

Prikupljene informacije trebaju obuhvatati mjesto nesreće, opremu i stanje opreme u vrijeme događaja, uslove rada i način na koji je rad obavljan.

Informacije, također poznate kao dokazi, su obično klasificirane u jednu od tri kategorije:

- 1. Informacije/dokazi svjedoka,**
Npr. informacije dobijene od ljudi
- 2. Materijalne informacije/dokazi,**
Npr. dijelovi mašina, prašina ili hemijski uzorci, te lična zaštitna oprema
- 3. Dokumentarne informacije/dokazi,**
Npr. uputstvo za upotrebu od proizvođača, evidencije preduzeća, dokumenti o sigurnosnim podacima, fotografije i snimci nadzornih kamera.

Prilikom sprovođenja istrage, nije neuobičajeno prikupiti veliku količinu informacija i nije uvijek jednostavno evidentirati njihovo porijeklo. Važno je pronaći metod evidentiranja dokaza.

Informacije svjedoka se mogu evidentirati u formularu za izjave ili u notesu istražitelja. Metoda koja se koristi će zavisi od nekoliko faktora, uključujući nacionalno zakonodavstvo, fazu istrage i vrstu potrebnih informacija. Prilikom intervjuiranja svjedoka, istražitelji trebaju osigurati identifikaciju osobe kroz zapisivanje punog imena i prezimena, datuma rođenja, pozicije/radnog mjesta i/ili ostalih specifičnih informacija. To osigurava mogućnost ponovnog kontaktiranja svjedoka u slučaju potrebe.

Prilikom prikupljanja materijalnih informacija, važno je tačno evidentirati šta je prikupljeno i gdje je prikupljeno. Prilikom slikanja, korisno je slijediti metodologiju, npr. početi sa općim mjestom događaja, a potom se sve bliže fokusirati na mjesto nesreće.

Kada je to moguće, oprema i ostali predmeti trebaju biti fotografisani u svojoj poziciji prije pomjeranja. Nacionalni zakoni mogu odrediti način tretiranja ove vrste informacija kako bi utvrdili kontinuitet dokaza, a inspektori moraju poznavati ove odredbe.

Prilikom prikupljanja dokumentarnih dokaza, npr. slikanja, inspektori trebaju zabilježiti šta fotografija prikazuje. Ovo može izgledati očigledno, ali predstavlja dobru naviku koju treba njegovati. Moglo bi biti korisno napraviti šablon/tabelu za evidentiranje takvih fotografija:

Fotografije napravljene u preduzeću:		
Dana: (datum)		U: (sati)
Ime fotografa	Broj fotografije	Opis fotografije

Malo je vjerovatno da će napravljene fotografije biti potrebne. Međutim, one koje se koriste će možda trebati da budu evidentirane kao dokaz sa jedinstvenim identifikacijskim brojem. U tom slučaju informacije se mogu prenijeti u tabelu dokaza ili evidenciju (u daljem tekstu).

Kada dokumente daju osobe, inspektor treba upisati sadržaj dokumenta, ko ga je dao, i datum i vrijeme kada je primljen, npr. "Dobijeno od g-đe. Sare Jones dana 12.04.2012., u 13:15 sati, dokument od 15 strana pod nazivom Uputstvo za upotrebu postolja kružne pile model Freeman 183." U ovom slučaju, dokument je označen sa SJ1. Također može biti korisno da osoba koja je dala informaciju potpiše evidencijski list kao potvrdu činjenice, naročito kada nacionalni zakoni nalažu dodatnu izjavu od strane davaoca informacije.

Vođenje evidencije za takve informacije omogućava inspektorima da upravljaju informacijama i lakše ih pronalaze:

Broj dokaza	Oznaka dokaza	Opis dokaza	Dobijen od, dana, u	Predodan od strane (svjedok i broj izjave)	Str./paragraf relevantne izjave	Mjesto skladištenja dokaza
1	SJ1	Dokument od 15 strana pod nazivom "Uputstvo za za upotrebu postolja kružne pile model Freeman 183"	G-đa Sarah JONES, dana 12.4.12. u 13:15 sati			Skladište dokaza
2	CFS1	Fotografija postolja kružne pile model Freeman 183	G-din Carlos FLOREZ SANCHEZ, dana 12.4.12. u 10:20 sati			

Ostale informacije mogu biti unešene kada i ako se budu uzimale izjave.

Slična evidencija se može koristiti za unos datih izjava:

Broj izjave	Datum izjave	(Puno) ime i prezime svjedoka	Uloga / zanimanje
1	13.4.12	Pablo MARTINEZ	Povrijeđena osoba/Zaposlenik – rukovalac kružnom pilom
2	15.4.12	Thomas Andrew WATSON	Zaposlenik – rukovalac kružnom pilom
3	18.4.12	Jane SAVAGE	Zaposlenik – Šef mašinske radionice

U oba gore navedena slučaja će biti jednostavnije pronaći informacije za ponovno ispitivanje, ako se dokazi i izjave čuvaju po numeričkom redoslijedu.

Inspektori koji dolaze na mjesto događaja će tražiti informacije koje će im omogućiti da odgovore na **5W** i **1H** pitanja, npr.:

- Gdje i kada se dogodila nesreća
- Precizni detalji i težina povreda, te kako su povrede nanešene, kao i radno mjesto radnika, istorija poslova na gradilištu, datum rođenja i kontakt informacije
- Detalji radnih aktivnosti na kojima je povrijeđeni radnik bio angažiran i sistem rada primjenjen u vrijeme nesreće
- Detalji o opremi koja je korištena, uključujući izradu, model i serijski broj, kao i ostalu opremu poput ljestava, skela, električnih kablova i lične zaštitne opreme
- Informacije o tačnom stanju opreme koja se koristi, uključujući lokaciju, aranžmane zaštite i poziciju kontrolnih prekidača, prije i nakon nesreće
- Imena, kontakt informacije i pozicija drugih radnika na mjestu događaja, i informacije o aktivnostima i sistemima rada na kojima su bili angažirani
- Sistem rada koji bi obično bio primjenjen za vršenje aktivnosti tokom koje je osoba povrijeđena i bilo kakve razlike između tog sistema i sistema rada koji je bio primjenjen u toku nesreće
- Stanje okoline u vrijeme nesreće, npr. dan ili noć, vremenski uslovi
- Opći uslovi na radnom mjestu, uključujući održavanje, nivo osvjetljenja i buke, kretanje vozila, ventilacijska oprema, prostorije za pružanje pomoći.

Inspektori također mogu željeti da dođu do informacija koje između ostalog mogu obuhvatati:

- Evidencija o zaposlenju/ugovoru za povrijeđenu(-e) osobu(-e), uključujući i evidenciju treninga
- Evidencija o održavanju i servisiranju opreme koja se koristi
- Uputstvo za upotrebu od proizvođača za opremu koja se koristi
- Dokumenti o sigurnosnim podacima za sve supstance koje se koriste i koje su imale uticaja na nesreću
- Izvještaji o inspekciji radnog mjesta preduzeća
- Izvještaji o procjeni rizika radnog mjesta i opreme
- Zapisnik komisije za SZR
- Prethodni izvještaji o nesrećama
- Fotografije koje je napravilo preduzeće i/ili radnici, snimci nadzornih kamera.

Dolazak na mjesto događaja

Kada inspektori dođu na mjesto događaja, trebaju se predstaviti relevantnim osobama, saopštiti im ciljeve posjete i potom obići mjesto nesreće.

Inspektori trebaju biti pažljivi prilikom približavanja gradilištu i osigurati da je gradilište sigurno. Ne bi trebali sebe ili druge dovoditi u opasnost; na primjer prilikom istrage događaja u kojem se neka osoba ugušila od dima, bilo bi važno osigurati da je prostorija izvjetrena prije njihovog ulaska. Ljudi na gradilištu su možda procijenili stanje i zaključili da je sigurno ući na mjesto nesreće, ali se inspektori i pored toga moraju uvjeriti da ulazak na mjesto događaja neće rezultirati izlaganjem nepotrebnom riziku.

Prilikom pregleda mjesta nesreće, treba imati na umu da su operacije spašavanja mogle promijeniti mjesto nesreće i da stanje više nije onakvo kakvo je bilo tokom događaja. Ovo će se morati provjeriti tokom istrage.

Inspektori također trebaju imati na umu da je istraga, koju će započeti, zapravo njihova; oni su ti koji će odlučiti kojim redoslijedom će se preduzimati aktivnosti i koje će informacije prikupljati, umjesto da budu vođeni i usmjeravani od strane poslodavaca i radnika. Posjeta mjesta nesreće je obično jedna od prvih aktivnosti koje se preduzimaju. Najvjerovatnije su osobe koje je istražitelj sreo već bile na mjestu događaja i formirale mišljenje o onome što se desilo. Ako počnu saopštavati svoja mišljenja, inspektori im ljubazno trebaju saopštiti da će te informacije prikupljati kasnije, ali s obzirom da su tek stigli, prvo moraju pregledati mjesto nesreće. Samo tada će biti u poziciji da nastave istragu. Prilikom pregleda mjesta događaja, inspektori trebaju biti bez predrasuda, jer još uvijek ne znaju šta se desilo.

U nekim situacijama će biti prisutne i druge agencije za sprovođenje zakona, kao što su službenici policije ili predstavnici ureda mrtvozornika ili agencije za okoliš. Inspektori trebaju poznavati sve međuagencijske sporazume kako bi sve agencije mogle obavljati svoj dio posla, i osigurati da svi znaju ko je vodeća agencija i kako će se dokazi prikupljati i razmjenjivati.

Predstavnici ostalih agencija mogu biti u mogućnosti da saopšte korisne informacije, ali je ipak veoma važno da istražitelji nemaju predrasude prilikom dolaska na mjesto nesreće.

Inspektori trebaju imati na umu da koriste više metoda kako bi evidentirali prikupljene informacije, npr. kamere, upisivanje u notese i skice. Ne trebaju žuriti; bolje je evidentirati previše informacija, nego promašiti važne dokaze.

U zavisnosti od kompleksnosti nesreće pod istragom, za inspektore može biti, ali i ne biti, moguće da prikupe sve potrebne informacije odjednom. Jedna posjeta može biti dovoljna za jednostavnu istragu, ali za kompleksnije istrage, oni moraju utvrditi sa kojim osobama trebaju razgovarati, analizirajući dobijene informacije.

Nakon što su obišli mjesto nesreće i prikupili što više informacija iz prve ruke, bilo bi korisno da istražitelji napuste mjesto događaja kako bi sredili misli prije razgovora sa svjedocima. To će im dati vremena da isplaniraju i pripreme svoja početna pitanja, imajući u vidu da imaju samo jednu šansu da to učine, prije nego što svjedoci međusobno počnu razgovarati o događaju, nakon čega će biti teže doći do istine. Još jednom, istražitelji moraju zapamtiti da je to njihova istraga i nastojati da teče onako kako oni žele.

U slučaju da nema dovoljno vremena i resursa da se razgovara sa svim svjedocima tokom prve posjete, važno je odrediti redoslijed po kojem će svjedoci biti intervjuirani i što prije uzeti preliminarne izjave, možda tokom prve posjete, kako bi date informacije predstavljale ono što su svjedoci znali ili vidjeli, a ne ono što su čuli ili što im je rečeno.

Prije napuštanja mjesta događaja

Inspektori moraju zapamtiti da je jedna od njihovih uloga da osiguraju da uslovi rada štite sigurnost i zdravlje radnika. Oni to čine osiguravajući poštivanje relevantnih zakona.

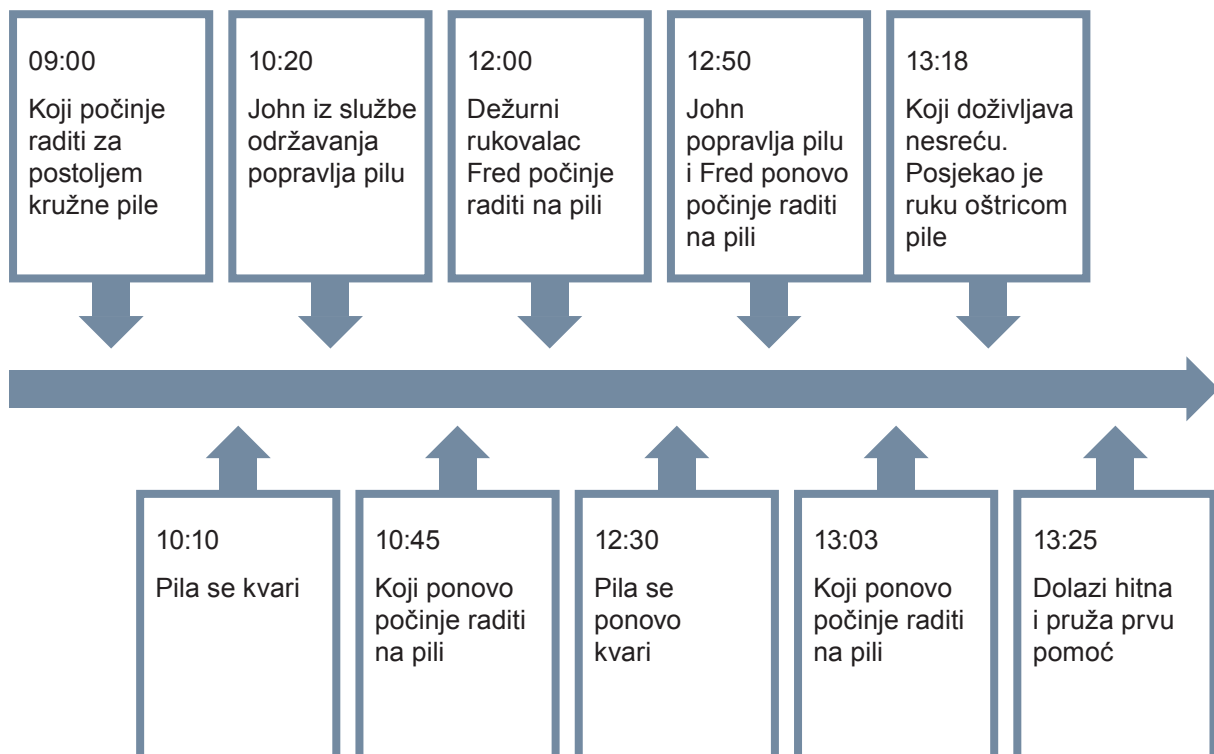
Kada inspektori obilaze mjesto događaja nakon nesreće, bilo bi neprimjereno da mjesto događaja napuste bez provjere da li uzročni faktori, za koje je utvrđeno da su doprinijeli nesreći, postoje još negdje. Na primjer, ako je jedan od uzročnih faktora bio taj da mašina nije bila zaštićena, inspektori trebaju provjeriti da li su sve mašine u upotrebi zaštićene. Oni možda neće imati resurse za inspekciju svih dijelova preduzeća, ali trebaju potvrditi da i poslodavci i radnici primjenjuju sigurne sisteme rada.

3.3 Analiza informacija

Nakon prikupljanja informacija, inspektori ih trebaju organizirati i analizirati kako bi utvrdili sve uzročne faktore –direktne, temeljne i izvorne – koji su doveli do nesreće („šta“ se dogodilo i „zašto“ se dogodilo). U mnogim slučajevima se direktni i temeljni uzroci lako utvrđuju, dok izvorni ostaju nepoznati.

Primjeri direktnih uzroka obuhvataju agens povrede, npr. oštrica ili hemikalija. Primjeri temeljnih uzroka obuhvataju nedostatak zaštite na mašini i nepoštivanje instrukcija ili neodržavanje opreme. Primjeri izvornih uzroka obuhvataju lošu izradu i konstrukciju mašine, pretjeran vremenski pritisak i neutvrđivanje sigurnih sistema rada (izrdom procjene rizika) ili nedostatak provjere da li se ti sistemi poštuju.

Jedan od načina organizacije prikupljenih informacija je izrada hronologije događaja:

Kao što se vidi iz gore navedenog primjera, hronologija pomaže istražiteljima da utvrde „šta“ se dogodilo – u ovom slučaju, nesreća Kojia – ali ne „zašto“ se nesreća dogodila.

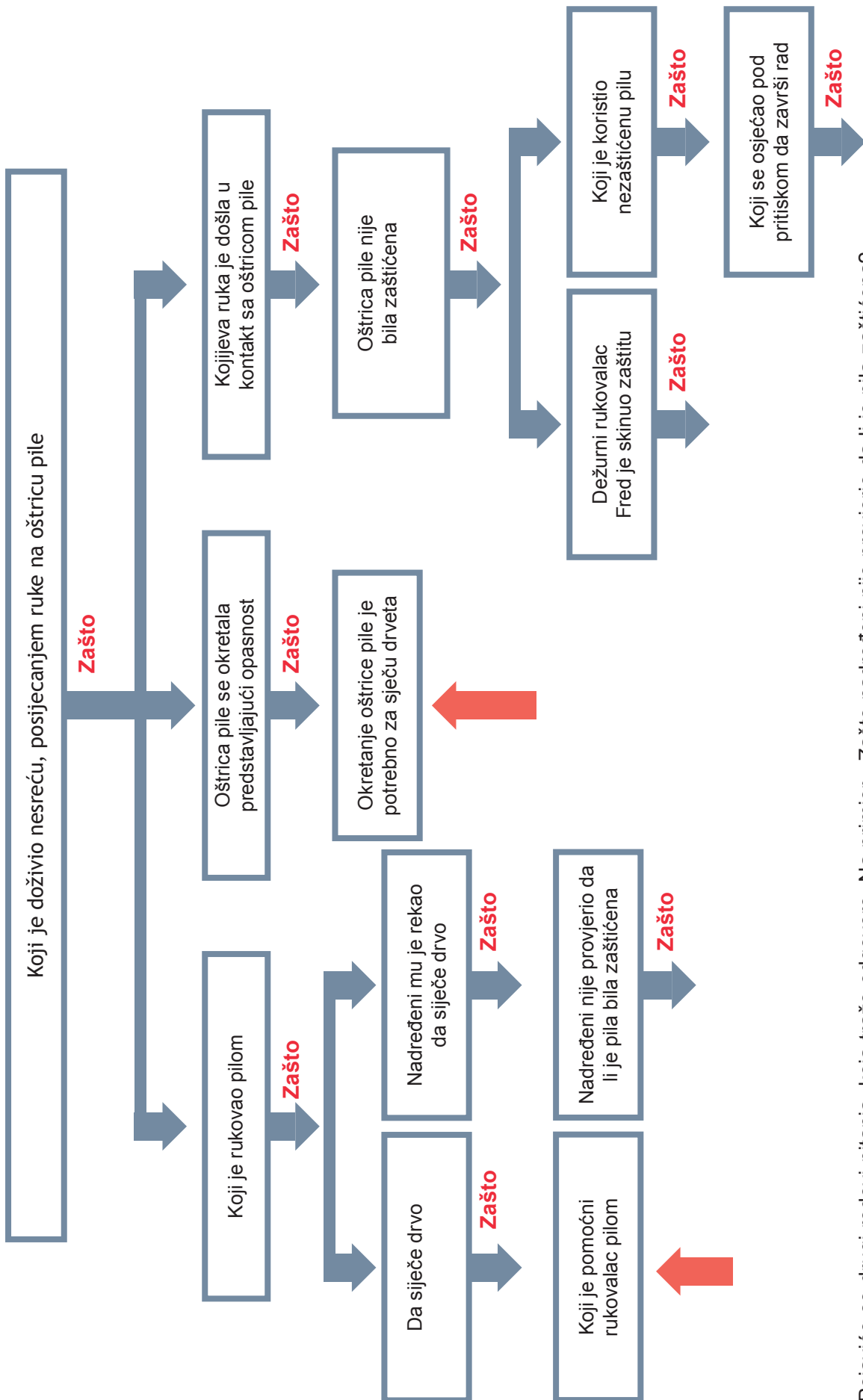
Jedan od načina da se dogovori na pitanje „zašto“ je analiza „stabla grešaka“. Ova tehnika, prikazana u sljedećem dijagramu, rekonstruira događaje i uslove koji su doveli do nesreće, stalno postavljajući pitanje „zašto?“ i idući unazad, počevši od incidenta pod istragom. U ovom primjeru, drvo počinje kada Koji posiječe ruku na pilu. Druga linija identifikira ranjivu osobu (Koji), opasnost (oštrica pile) i okolnosti koje su ih spojile (Kojijeva ruka je došla u kontakt sa oštricom).

Istražitelj nastavlja pitati „zašto?“ sve dok odgovor ne postane beznačajan. U dole navedenom primjeru, red „zašto“ pitanja može biti izbrisan nakon „da siječe drvo“, ali se mogu slijediti ostali redovi pitanja, npr. „zašto“ je Fred sklonio zaštitu; „zašto“ je Koji osjećao pritisak da završi svoj rad, itd. Prateći red pitanja „zašto“, istražitelj može utvrditi potrebu za dodatnim informacijama ili može odgovoriti na pitanja pomoću informacija koje je već dobio.

Kada nema odgovora na pitanje „zašto“, inspektori će morati tražiti potrebne informacije, imajući na umu da su informacije činjenične, odnosno da se ne mogu pretpostavljati nego moraju biti dobijene.

Analiza dobijenih informacija treba omogućiti inspektorima da utvrde najprije direktne uzroke nesreće, a potom kontrolne mjere – u gore navedenom primjeru, zaštita postolja kružne pile – koje će spriječiti ponavljanje direktnih uzroka. Međutim, temeljni/izvorni uzrok(-ci) nesreće – u gore navedenom primjeru, zašto pila nije bila zaštićena u vrijeme nesreće – moraju da se utvrde kako bi se osiguralo da se direktni uzrok – nezaštićena pila – ne ponovi.

Za svaki direktni uzrok nesreće, inspektori moraju utvrditi sve temeljne izvorne uzroke koji su omogućili postojanje direktnog uzroka. Pronalaženje izvornih uzroka i korektivne mjere za sprečavanje ponavljanja izvornih uzroka smanjuju vjerovatnoću ponavljanja slične nesreće ili drugih nesreća.

Pojaviće se drugi redovi pitanja, koja traže odgovore. Na primjer, „Zašto nadređeni nije provjerio da li je pila zaštićena? Zašto je Fred skinuo zaštitu?“ i tako dalje.

Inspektori mogu zaključiti da je ljudski faktor doprinio nesreći, u kojem slučaju se mora utvrditi vrsta greške kako bi se mogle preduzeti odgovarajuće korektivne aktivnosti. Oni također moraju shvatiti da se takve greške obično ne dešavaju izolirano. Malo je vjerovatno da je greška radnika jedini uzrok nesreće. Svi razlozi se moraju utvrditi.

Ljudske greške spadaju u tri šire kategorije:

- Greške zasnovane na vještinama, koje se dešavaju (a) prilikom nepravilnog izvršavanja poznatog zadatka, npr. pritiskanje pogrešnog prekidača; ili (b) kada se poznati zadatak, npr. stavljanje zaštite prije rukovanja opremom, ne izvrši. Mjere mogu biti preduzete kako bi se smanjila vjerovatnoća ove vrste greške, na primjer instaliranjem unutrašnje zaštite koja će onemogućiti rad opreme bez stavljanja zaštite.
- Greške koje mogu biti (a) zasnovane na pravilima, npr. postoji pravilo, ali ga rukovalac nije poštovao ili je primjenio pogrešno pravilo; ili (b) zasnovane na znanju, npr. ne postoji pravilo za određenu situaciju i rukovalac donese pogrešnu odluku na osnovu svog neznanja. Detaljni sistemi sigurnog rada, sveobuhvatan trening i dobar dizajn opreme pomažu u smanjenju broja obaju vrsta grešaka.
- Prekršaji poput nepoštivanja pravila i namjernih pokušaja nadvladavanja sistema sigurnog rada. Odgovarajući trening i adekvatan nadzor će pomoći u sprječavanju kršenja pravila.

Ako je utvrđeno da su ljudske greške jedan od uzročnih faktora nesreće, istražitelji moraju preporučiti aktivnosti koje se mogu preduzeti za smanjenje vjerovatnoće ponavljanja događaja. Dajući takve preporuke, oni trebaju biti svjesni da mnogo faktora (vidi u daljem tekstu) može uticati na ljudsko ponašanje i mora biti uzeto u obzir.

Ljudski faktori

- Fizička sposobnost (veličina i snaga)
- Kompetentnost (znanje, vještine i iskustvo)
- Umor, stres, moral, alkohol ili droga.

Faktori posla

- Koliko je pažnje potrebno za zadatak?
(Premalo ili previše može dovesti do visoke stope grešaka)
- Podijeljena pažnja ili odvratanje pažnje
- Neadekvatne procedure
- Količina raspoloživog vremena.

Organizacijski faktori

- Radni pritisak, dugo radno vrijeme
- Raspoloživost dovoljnih resursa
- Kvaliteta nadzora
- Opredijeljenost menadžmenta za sigurnost i zdravlje (“kultura sigurnosti”).

Faktori postrojenja i opreme

- Koliko su kontrole jasne i jednostavne za pročitati i razumjeti?
- Da li je oprema dizajnirana da pronađe i spriječi greške (na primjer, korištenjem konektora različitih veličina za boce kisika i acetilena kako bi se spriječile greške u spajanju crijeva)?
- Da li je šema radnog mjesta jednostavna za korisnike?

Nakon identifikacije svih uzročnih faktora nesreće, inspektori se sada moraju osvrnuti na pitanje mjera kontrole rizika.

3.4 Utvrđivanje preventivnih mjera/mjera kontrole rizika

Do sada su istražitelji utvrdili slijed događaja koji su doveli do nesreće (šta se dogodilo i zašto). Sada moraju utvrditi sve mjere kontrole rizika koje bi, da su postojale, spriječile nesreću od događanja prekidajući lanac događaja koji su do nje doveli.

Iako se u ovoj fazi istrage moraju utvrditi sve moguće mjere kontrole rizika, inspektori neće nužno tražiti od preduzeća da sprovede svaku od njih. Neke od utvrđenih mjera, ako postoje, imaju potencijal da spriječe ne samo slične nesreće nego također i druge.

Kada su utvrđene sve moguće kontrolne mjere, sljedeći korak je odlučivanje o tome koju od tih mjera treba preporučiti i koji bi trebali biti prioriteti za njihovo sprovođenje.

Potrebno je pratiti sljedeću hijerarhiju mjera kontrole rizika:

1. Eliminacija: Mjere koje eliminiraju rizik, npr. korištenjem sigurnijih proizvoda (farbe na bazi vode, umjesto farbi na bazi rastvarača)
2. Zamjena: Npr. zamijeniti mašinu koja se trenutno koristi sa mašinom koja ima bolju zaštitu ili proizvodom koji je manje opasan
3. Tehničke kontrole: Mjere koje umanjuju vjerovatnoću izlaganja opasnosti, npr. montiranje zaštita ili lokalna izduvna ventilacija
4. Administrativne kontrole: Mjere koje minimiziraju rizik kroz sisteme sigurnog rada, npr. smjena radnika da bi se smanjila izloženost ili pojačane sigurnosne oznake upozorenja
5. Lična zaštitna oprema: koristi se kada kolektivne mjere zaštite (one koje štite nekoliko radnika) ne mogu biti utvrđene.

Logika iza ove hijerarhije je ta da ne može doći do slične nesreće, ako se ukloni opasnost. Štaviše, rješenja koja se oslanjaju na eliminaciju, zamjenu i tehničke kontrole, su zavisnija od onih koja se oslanjaju na ljudsku aktivnost.

Potrebno je imati na umu da će biti potrebne informacije, instrukcije i trening, kako bi se osiguralo smanjenje rizika, bez obzira koja kontrolna mjera bude odabrana. Inspektori također mogu utvrditi potrebu za treningom kao preventivnu mjeru.

Općenito, jedna od uloga inspektora jeste da osigura da su radna mjesta sigurna i da poslodavci i radnici poštuju nacionalne zakone. Davanje lične zaštitne opreme može poboljšati direktnu sigurnost radnog mjesta, ali dugoročne aktivnosti, npr. montiranje lokalne izduvne ventilacije, će smanjiti rizik za sve pristune. Kroz identifikaciju svih mogućih kontrolnih mjera, inspektori će biti u boljoj mogućnosti da daju savjete o načinima poboljšanja sigurnosti na radnom mjestu i na taj način poboljšati dugoročno poštivanje relevantnog zakonodavstva.

3.5 Sprovođenje plana aktivnosti

Istraga je u ovoj fazi već identificirala odabrane mjere kontrole rizika koje bi se mogle preduzeti. Neke od tih mjera moraju biti preduzete odmah, npr. postavljanje zaštite na mašinu, dok ostale trebaju još vremena, npr. montiranje lokalne izduvne ventilacije ili izrada detaljnih procjena rizika.

Inspektori moraju osigurati da su preduzeće i radnici preduzeli potrebne korake na sprečavanju sličnih nesreća. U tu svrhu mogu provesti direktne aktivnosti, npr. izdajući nalog da se zaštita montira i/ili pismo koje sadrži nabrojane aktivnosti koje se moraju preduzeti u okviru zadatih rokova.

Plan aktivnosti inspektora može obuhvatati dodatne obilaske sa ciljem provjere da li je došlo do općeg poboljšanja u uslovima rada u preduzeću i da li su dogovorene aktivnosti sprovedene.

3.6 Završavanje izvještaja/dokumentiranje informacija

Nijedna istraga nije kompletna bez finalnog izvještaja. Nivo detalja u svakom izvještaju će biti različit i u određenoj mjeri zavisiti od kompleksnosti događaja koji je doveo do istrage.

Izvještaj daje pregled istrage incidenta. On treba da sadrži objašnjenje šta se dogodilo i zašto, kao i aktivnosti sprovedene sa ciljem sprječavanja ponovnog incidenta. Nalazi istrage će vjerovatno biti saopšteni mnogim pojedincima i organizacijama, na primjer internom menadžmentu, povrijeđenoj osobi ili porodici preminulog, poslodavcu i radnicima na mjestu gdje se dogodila nesreća, organizacijama radnika i poslodavaca, ostalim agencijama uključenim u istragu, pravnim timovima i medijima. Informacije sadržane u raznim poglavljima izvještaja se mogu koristiti za objavu naučenih lekcija, te na taj način osigurati sigurnost radnika u drugim preduzećima.

Nacionalno zakonodavstvo i/ili procedure inspekcije mogu naložiti inspektorima da koriste šablon za izvještaj o istrazi; to osigurava da sve istrage prate sličnu proceduru i pomaže u održavanju dosljednosti.

Ako se koriste šabloni, potrebno je obratiti pažnju da njihovo korištenje ne ograničava evidentiranje informacija. Veličina polja ne treba biti ograničena, jer to često umanjuje unos podataka, uprkos instrukciji da se po potrebi koriste dodatne stranice.

Prilikom izrade izvještaja, važno je razumjeti da čitalac neće imati detaljno znanje o događaju koje su stekli istražitelji. Stoga je potrebno upisati sve relevantne detalje. Prikladno označene fotografije i skice će čitaocu također omogućiti bolje razumijevanje nesreće.

Izvještaj treba da sadrži informacije o svjedocima koji su davali informacije ili izjave, te o prikupljenim dokazima (vidi primjere iznad u poglavlju 3.2).

4. Ček lista istrage nesreće

Važno je znati da ova ček lista nije iscrpna. Dizajnirana je da potakne razmatranje oblasti koje se moraju obuhvatiti istragom. Neke od ovih oblasti možda neće biti potrebno obuhvatiti, ali s druge strane, svaka od njih, pa i dodatne, će možda trebati biti adresirane.

Cilj je odgovoriti na ova pitanja:

Ko? Gdje? Kada? Šta? Kako? i Zašto?

1. Aktivnosti koje se preduzimaju nakon prijema prijave nesreće

- Javiti preduzeću o namjeri inspektora da dođe i dati mu instrukciju da područje ostave kakvo jeste.
- Identificirati odgovarajuće ljudske resurse.
- Osigurati da svi inspektori imaju službene iskaznice.
- Prikupiti prethodne inspekcijske evidencije o preduzeću.
- Osigurati raspoloživost potrebne lične zaštitne opreme.
- Osigurati raspoloživost kompletne opreme za snimanje mjesta događaja, uključujući kamere za slikanje i snimanje (ne zaboraviti rezervne baterije i memorijsku karticu/film), trakasti meter, notese, pribor za pisanje, osvjetljenje (baterije) i mobitel.
- Osigurati potrebnu pravnu dokumentaciju.
- Odrediti relevantne smjernice.
- Odrediti odgovarajuće prevozno sredstvo do mjesta događaja.

2. Prikupljanje informacija

A. Po dolasku na mjesto događaja, pronaći predstavnike poslodavca i radnika i objasniti im svrhu posjete.

B. Prikupiti sljedeće informacije o svakom povrijeđenom radniku (ova lista nije isrpna):

- Precizni detalji i težina povreda, te kako su povrede nanešene, kao i radno mjesto radnika, istorija poslova na gradilištu, datum rođenja i kontakt informacije
- Detalji radnih aktivnosti na kojima je povrijeđeni radnik bio angažiran i sistem rada primjenjen u vrijeme nesreće
- Detalji o opremi koja je korištena, uključujući izradu, model i serijski broj, kao i ostalu opremu poput ljestava, skela, električnih kablova i lične zaštitne opreme
- Informacije o tačnom stanju opreme koja se koristi, uključujući lokaciju, aranžmane zaštite i poziciju kontrolnih prekidača, prije i nakon nesreće
- Imena, kontakt informacije i pozicija drugih radnika na mjestu događaja, i informacije o aktivnostima i sistemima rada na kojima su bili angažirani
- Sistem rada koji bi obično bio primjenjen za vršenje aktivnosti tokom koje je osoba povrijeđena i bilo kakve razlike između tog sistema i sistema rada koji je bio primjenjen u toku nesreće
- Stanje okoliša u vrijeme nesreće, npr. dan ili noć, vremenski uslovi
- Opći uslovi na radnom mjestu, uključujući održavanje, nivo osvjjetljenja i buke, kretanje vozila, ventilacijska oprema, prostorije za pružanje pomoći.

C. Prikupiti sljedeće dokumente (lista nije iscrpna):

- Evidencija o zaposlenju/ugovoru za povrijeđenu(-e) osobu(-e), uključujući i evidenciju treninga
- Evidencija o održavanju i servisiranju opreme koja se koristi
- Uputstvo za upotrebu od proizvođača za opremu koja se koristi
- Dokumenti o sigurnosnim podacima za sve supstance koje se koriste i koje su imale uticaja na nesreću
- Izveštaji o inspekciji radnog mjesta preduzeća
- Izveštaji o procjeni rizika radnog mjesta i opreme
- Zapisnik komisije za SZR
- Prethodni izvještaji o nesrećama
- Fotografije koje je napravilo preduzeće i/ili radnici, snimci nadzornih kamera.

Zapamtite: Prilikom prikupljanja informacija, iste označite i zapišite od koga ste ih dobili i kada. Prilikom fotografiranja, zapišite šta je na slikama (koristite šablon prikazan u poglavlju 3.2 u gornjem tekstu).

Prije odlaska sa mjesta događaja, osigurajte da radne operacije slične onima koje su dovele do nesreće nisu prisutne u drugim dijelovima preduzeća.

D. Intervjuiranje svjedoka:

- Identificirajte sve svjedoke i započnite razgovore, nakon što ste završili planiranje.
- Koristite model **PEACE** (**P**-planiranje, **E**-uključivanje i objašnjenje, **A**-priča/osporavanje, **C**-zatvaranje, **E**valuacija).
- Koristite “**IOO**” (otvorena) pitanja za dobijanje informacija.
- Koristite zatvorena pitanja da razjasnite činjenice ili dobijete specifične informacije.

3. Analiza dobijenih informacija

Napravite hronologiju kako bi ste ustanovili slijed događaja i uradite analizu stabla grešaka kako bi zaključili šta se dogodilo. Postavljajte pitanja „zašto“ dok daljnje informacije ne postanu beskorisne.

4. Utvrđivanje mjera kontrole rizika

Utvrđite sve preventivne mjere kontrole rizika koje bi prekinule lanac uzroka i odredite koje od tih mjera se moraju preduzimati ubuduće, po mogućnosti prateći hierarhiju mjera kontrole: eliminacija, zamjena, tehničke kontrole, administrativne kontrole, lična zaštitna oprema.

5. Nadgledanje sprovođenja plana aktivnosti

Osigurajte da su aktivnosti dizajnirane za poboljšanje uslova rada sprovedene, između ostalog i kroz dodatne posjete.

6. Završavanje izvještaj(-a)/dokumentiranje informacija

5. Izvještaj o istrazi

Dio A – Detalji istrage

(Bilo bi korisno napraviti šablon sa poljima za popunjavanje.)

- A1** Naziv(i) preduzeća (Navedite puni naziv pravnog subjekta)
- A2** Adresa(-e) preduzeća (Za kompanije, uključujući prijavljenu adresu ureda; za pojedince, uključujući sve lične identifikacijske detalje)
- A3** Uloga nosioca dužnosti (poslodavac, samozaposleni, ugovarač, itd.)
- A4** Adresa/lokacija incidenta (adresa na kojoj se dogodio incident pod istragom)
- A5** Datum početka istrage
- A6** Broj istrage
- A7** Događaj pod istragom (Dajte kratak sažetak o predmetu izvještaja)
- A8** Datum kada se dogodio incident
- A9** Ime(-na) i adresa(-e) povrijeđenih i/ili preminulih osoba
- A10** Ime, odjel i puna adresa ureda glavnog istražitelja
- A11** Imena ostalih istražitelja koji rade u istom odjelu s glavnim istražiteljem
- A12** Imena i kontakt informacije ostalih istražitelja
- A13** Dalji datumi istrage

Dio B – Činjenični izvještaj

B1 Opis činjenica i okolnosti koje su dovele do nesreće/incidenta. Ovo poglavlje treba biti posvećeno činjeničnim informacijama, i sadržavati unakrsne reference na relevantne izjave, dokumente, skice ili fotografije. Dajte sveobuhvatan prikaz činjenica. U slučaju priča koje se ne poklapaju, ne komentirajte vrijednost bilo koje verzije.

Tamo gdje je to prikladno, prikaz treba biti strukturiran u pod-poglavlja koja obuhvataju, na primjer:

- Postrojenje, oprema i supstance
- Sistemi rada
- Trening, instrukcije i nadzor
- Procjena rizika
- Ishod i posljedice, npr. ozbiljnost svake povrede.

B2 Preventivne mjere koje je preduzeo nosilac (nosioci) dužnosti PRIJE incidenta (opišite mjere kontrole sigurnosnog i zdravstvenog rizika koje su bile na snazi prije nesreće).

B3 Upravljanje sigurnošću i zdravljem (tamo gdje je to prikladno i u mjeri u kojoj nije učinjeno u tekstu iznad, opišite sistem upravljanja sigurnošću i zdravljem koji je postojao prije incidenta, uključujući sve aranžmane kod nosilaca dužnosti koji su relevantni za istragu).

B4 Preventivne mjere koje je preduzeo nosilac (nosioci) dužnosti NAKON incidenta (opišite mjere preduzete nakon događaja kako bi osigurali poštivanje zakona. Navedite koje mjere su rezultat intervencije istražitelja, uključujući i mjere sprovođenja zakona).

B5 Promjene vezane za upravljanje sigurnošću i zdravljem NAKON incidenta (opišite sve promjene koje nisu obuhvaćene prethodnim kategorijama. Navedite kada su rezultirale iz intervencije istražitelja, uključujući i aktivnosti sprovođenja zakona).

Dio C – Analiza događaja i poštivanje pravnih propisa

C1 Zaključci istražitelja o uzroku (uzrocima) nesreće (opišite direktne i temeljne uzroke. Ovo je faza u kojoj istražitelji mogu ponuditi svoje mišljenje o tome šta se dogodilo i zašto, nakon što su analizirali činjenice).

C2 Pravni propisi (Navedite relevantne pravne odredbe).

C3 Primjena zakona (navedite koja je zakonska odredba, od onih koje su navedene pod C2, bila prekršena). Korisno je unijeti komentare o:

- Mjera u kojoj je rizik mogao biti predviđen i opravdana praktičnost preventivnih mjera na snazi.
- Relevantni standardi i njihov izvor (nacionalne smjernice, međunarodni standardi, itd.).
- Djelotvornost mjera kontrole i aranžmani upravljanja koji su bili na snazi prije nesreće.
- Karakter i obim prekršaja, npr. koliko ispod očekivanog standarda se nalazi nosilac dužnosti i da li je prekršaj predstavljao izoliran događaj.

Dio D – Preduzete ili predložene aktivnosti

D1 Istražitelji trebaju evidentirati svaku preduzetu ili planiranu aktivnosti kako bi poštivali relevantno zakonodavstvo i spriječili ponavljanje incidenta. To može obuhvatati usmeni savjet, pismeni savjet, naloge za poboljšanje (naloge o obustavi) ili krivično gonjenje.

Aneks 1

Detalji o svjedocima koji su dali informacije

Aneks 2

Detalji o prikupljenim dokazima

Aneks 3

Obavezni dnevnicima rada, formulari za evidenciju odluka, itd.

Studija slučaja: Zaposlenik povrijeđen tokom rukovanja kružnom pilom

Zbog razlika u nacionalnom zakonodavstvu, ova studija slučaja se ne bavi pravnim pitanjima, niti pitanjima vezanim za poštivanje zakona u vezi SZR-a, intervjuiranja svjedoka ili prikupljanja dokaza, ali vodi čitaoca kroz istražni postupak.

Scenario: Inspekcija je dobila informaciju da je mladi zaposlenik firme XYZ d.o.o., tokom rada za postoljem kružne pile, zadobio tešku povredu ruke koja je rezultirala u djelimičnoj amputaciji sva četiri prsta njegove lijeve ruke.

Od Vas se traži da istražite događaj.

Korak 1: Aktivnosti koje se preduzimaju nakon prijema prijave nesreće

Prije odlaska na mjesto nesreće:

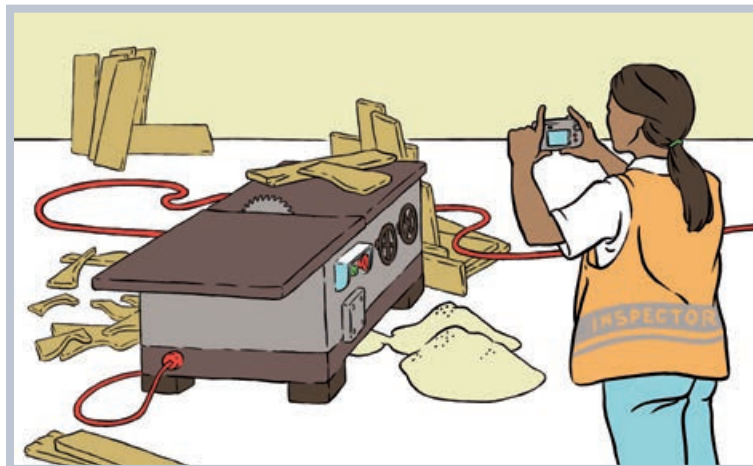
- Obavijestiti vlasnika/menadžera firme XYZ d.o.o. da ćete doći na mjesto događaja za sat vremena kako bi počeli istragu i da mjesto događaja ne treba dirati. Tražite adresu na kojoj se incident dogodio.
- Prikupite sve informacije koje ima inspekcija o XYZ d.o.o. (proizvodni procesi, broj zaposlenih, skorije evidencije o inspekcijskim pregledima, istorija nesreća i stav menadžmenta o SZR-u).
- Provjerite da li će ovo biti istraga jednog inspektora ili će trebati istražni tim (>1 inspektor). Ako je tako, utvrdite da li su resursi na raspolaganju i koje su pojedinačne uloge istražitelja.
- Provjerite da li imate svu potrebnu ličnu zaštitnu opremu i svu potrebnu opremu za snimanje, uključujući kamere, baterije, filmove/memorijske stikove, trakasti metar, notes i pribor za pisanje.
- Provjerite da li imate sve potrebne pravne dokumente, npr. formulare za izjave i naloge za obustavu rada.
- Utvrdite da li postoje bilo kakve instrukcije o sigurnom rukovanju kružnom pilom.
- Provjerite da li Vi i Vaše kolege imate formalne identifikacijske iskaznice, vizit kartice i ček listu za istragu nesreća.
- Dogovorite prijevoz do mjesta nesreće.

Korak 2: Prikupljanje informacija

Kako biste odgovorili na pitanja **ko?** **gdje?** **kada?** **šta?** **kako?** i **zašto?**

Po dolasku u KYZ d.o.o.:

- Predstavite se poslodavcu i predstavnicima radnika i objasnite svrhu posjete.
- Utvrdite tačno vrijeme nesreće.
- Identificirajte povrijeđenu osobu: puno ime i prezime, datum rođenja, spol, radno mjesto, trajanje radnog staža na tom radnom mjestu i težinu i ozbiljnost povreda, ako je poznato.
- Posjetite mjesto nesreće i utvrdite izradu, model i serijski broj postolja kružne pile i njegovu lokaciju. Slikajte pilu (provjerite zaštitu), radnu stanicu i njeno okruženje. Formirajte mišljenje o tome da li je mjesto nesreće izmjenjeno. Da li izgleda kao da je zaštita montirana nakon događaja?

- Formirajte mišljenje o uslovima rada; da li je područje oko mjesta nesreće uredno? Ima li vučnih kablova ili ostataka drveta na koje bi se neko mogao spotaknuti? Kakav je nivo osvjetljenja? Ima li dovoljno mjesta za sigurno rukovanje pilom? Da li je oprema za skupljanje prašine (lokalna izduvna ventilacija) na mjestu?
- Identificirajte ostale radnike koji koriste istu pilu i uzmite njihove kontakt detalje.
- Identificirajte osobe koje su mogle biti svjedoci događaja, kao i predradnika, i uzmite njihove kontakt detalje.
- Tražite da Vam pokažu uputstvo za upotrebu pile i napravite kopiju, evidentirajući ko Vam je dao uputstvo.
- Tražite da Vam pokažu dosije povrijeđene osobe, uključujući i evidencije o treningu.

Saznali ste da je predmetna kružna pila PPPP pila, model 123, serijski broj 987456. Locirana je u centru radionice i primjetili ste da nema zaštitu, da se električni kabal vuče na podu i da je pila okružena ostacima drveta. Nema opreme za izvlačenje i ima mnogo drvene prašine na podu.

Slikali ste nezaštićenu pilu i neposredno radno područje.

G-din Qwerty iz firme XYZ d.o.o. Vas je obavijestio da je povrijeđeni radnik g-din Xavier Jones, 17 godina, datum rođenja 15.04.1992.godine. On više nije na mjestu događaja, jer je odvezen u bolnicu.

Utvdili ste da je u vrijeme nesreće pilom također rukovao g-din Taro Yamada, 24 godine, datum rođenja 19.09.1985.godine.

Dana 25.09.2009.godine, u 15:00 sati, dobili ste kopiju od 15 strana uputstva za rukovanje pilom od predranika u radionici za preradu drveta, g-din Karima Haddada, i označili ste je sa KH1.

U smislu informacija koje ste dobili, odlučili ste intervjuirati g-din Yamadu. Međutim, prije intervjuja, planirate pitanja koja sa njim želite proći, naime:

- Detalji u vezi nesreće, koristeći “**IOO**” pitanja, npr. molim Vas opišite šta ste vidjeli kada je Xavier doživio nesreću. Molim Vas objasnite mi šta ste vas dvojica radili.
- Informacije o radu: Šta je njegova uobičajena uloga, ko mu daje radne instrukcije i da li su on i Xavier i prije radili zajedno.
- Uobičajeni sistemi rada za korištenje pile.
- Prikupite lične informacije, uključujući njegovo radno mjesto i trajanje radnog staža u preduzeću.
- Tražite specifične informacije, uključujući uobičajene aranžmane zaštite i dobijeni trening, naročito u pogledu rukovanja ručnom pilom. Da li je ikad vidio uputstvo za upotrebu?

Tokom faze planiranja, prostudirajte uputstvo za upotrebu i zabilježite da li obuhvata sigurno rukovanje pilom i aranžmane zaštite, naročito korištenje štapa za guranje drveta. Odlučili ste razgovarati o ovome sa g-din Yamadom.

Intervju:

Ne zaboravite započeti razgovor sa G-dinom Yamadom objašnjavajući svoju ulogu u svojstvu istražitelja i obavite intervju.

Intervju će otkriti sljedeće informacije, koje se evidentiraju u formularu izjave prema nacionalnim zakonskim smjernicama:

Kao i obično, Taro i Xavier su dobili instrukciju od pregradnika Karima da isjeku 50 komada drveta na pola koristeći pilu PPPP model 123, lociranu na sredini radionice. Komadi su bili 1 metar široki i 2 metra dugi i morali su se isjeći dužinom u komade dimenzija 0,5 x 2 m.

Nakon što su dobili instrukcije, uzeli su drvo i počeli sjeći, tako što je Taro ubacivao drva u pilu, a Xavier sklanjao isječene komade sa postolja kružne pile. Isjekli su oko 20 komada, kada je Xavier, vraćajući se prema pili, zapeo za električni kabal i pružio ruku da bi ublažio pad. Ruka mu je došla u kontakt sa oštricom pile i ozbiljno je posječena.

To se dogodilo oko 10:45 sati, dana 25.09.2009.godine. Taro i Xavier su često radili zajedno na ovom zadatku i uvijek je Taro bio taj koji ubacuje drvo u pilu, a Xavier sklanja isječene komade sa postolja kružne pile. Taro je zaposlen kao strojar i radi u XYZ d.o.o. 6 godina. Prije dolaska Xaviera, on je bio taj koji je sklanjao isječene komade drveta sa postolja kružne pile, ali od tada su podijelili poslove na način kako je opisano.

Pila je uvijek bila montirana isto kao i na dan nesreće; oštrica je podignuta iznad postolja. Nema zaštite na oštrici, niti je ikad bilo otkada je Taro počeo raditi za XYZ d.o.o. Kada mu je predloženo uputstvo za upotrebu pile PPPP model 123 sa oznakom KH1, izjavio je da to uputstvo nikada nije vidio i potvrdio da pila nikada nije bila postavljena kao na dijagramu 6, koji prikazuje zaštitu na oštrici. Također je potvrdio da nema štapa za guranje kao što je prikazano na dijagramu 8 i da ne zna za šta služi štap.

Otkada su on i Xavier počeli raditi zajedno i on preuzeo zadatak ubacivanja drveta u pilu, koristio je istu metodu kao i bivši rukovalac čije je ime zaboravio. Nisu mu date specifične instrukcije o načinu ubacivanja drveta u pilu. Osim kada je na odmoru, on je jedina osoba koja rukuje pilom, a kada nije tu, pilom rukuje pregradnik Karim.

U smislu informacija dobijenih od Tara, odlučili ste da obavite intervju sa pregradnikom Karimom, nakon što se isplanirali pitanja koja ćete proći.

Počinjete sa "IOO" pitanjima, uključujući pitanja o tome šta je njegov posao i kako je pila montirana kada on njome rukuje. Također pitate da li je bio svjedok nesreće, koliko dugo radi u preduzeću i tražite da pogledate evidenciju o njegovom treningu.

Intervju će otkriti sljedeće informacije, koje se evidentiraju u formularu izjave prema nacionalnim zakonskim smjernicama:

Karim je predradnik u XYZ d.o.o. i daje instrukcije radnicima koji rukuju mašinama. Zaposlen je u XYZ d.o.o. 10 godina, na početku kao rukovalac pilom, a potom je prije pet godina unaprijeđen u predradnika. Smatra da mu je uloga davati instrukcije radnicima, kako bi osigurali ispunjenje naloga klijenata.

Potvrdio je da je oko 09:30 sati tražio od Tara i Xaviera da isjeku komade drveta dimenzija 1 x 2 m u komade dimenzija 0,5 x 2 m pomoću pile PPPP model 123, locirane u sredini radionice. On u vrijeme nesreće nije bio u radionici i nema direktno znanje o tome šta se dogodilo.

Nakon što je čuo za nesreću, pozvao je službu hitne pomoći i otišao u radionicu. Xavier je odvezen u bolnicu. Potvrdio je da Vam je dana 25.09.2009.godine, u 15:00 sati, dao uputstvo od 15 strana za rukovanje pilom PPPP model 123, serijski broj 987456, koje je označeno sa KH1.

On nikada nije vidio zaštitu na oštrici pile kao što je prikazano na dijagramu 6, niti je oštrica ikada bila zaštićena kada je on rukovao pilom. Ne smatra da je odgovoran za nadzor sistema rada u radionici, nego samo da osigura da se posao uradi. On ne zna da postoji bilo kakva evidencija o treningu zaposlenih.

Odlučili ste da će sljedeći kojeg ćete intervjuirati biti povrijeđeni radnik, Xavier Jones, koji je u bolnici, i obavijestili ste osobe na mjestu događaja da ćete ih kontaktirati, ako budete trebali dodatne informacije.

U svakom slučaju, prije nego što ste otišli sa mjesta događaja, preduzeli ste korake kako bi od sada osigurali sigurnije uslove rada: Izdali se nalog o obustavi rada kojim zabranjujete korištenje pile PPPP model 123, dok ne bude zaštićena na odgovarajući način i dok se električni kabal ne pričvrsti na pod kako bi se umanjio rizik od pada. Također ste naredili da se redovno čiste djelići isječenog drveta oko mašina i da preduzeće provjeri aranžmane zaštite na ostalim mašinama kako bi osiguralo uspostavu sistema sigurnog rada.

Prije intervju sa Xavierom, ponovno planirate intervju počinjući sa “**IOO**” (otvorenim) pitanjima o samoj nesreći (npr. molim Vas opišite šta se dogodilo, koji je sistem rada primijenjen, objasnite šta su Vaše dužnosti, koje su Vam instrukcije date, itd.). Prije nego pređete na zatvorenija pitanja (npr. kada ste počeli raditi i koliko dugo radite u preduzeću? Koje je Vaše radno mjesto?). Razgovarajte o uputstvu za upotrebu i zaštiti za pilu i pitajte da li je imao trening, i ako jeste, ko ga je radio.

Počnite intervju razgovarajući sa Xavierom. Objasnite svrhu istrage i Vašu ulogu u istrazi..

Intervju će otkriti sljedeće informacije, koje se evidentiraju u formularu izjave prema nacionalnim zakonskim smjernicama:

Xavier potvrđuje da je rođen dana 15.04.1992.godine i da radi za XZY d.o.o. šest mjeseci. Zaposlen je za pomoć po potrebi i radi sa raznim ljudima, a najčešće sa Tarom, čije prezime ne zna. Obično dobija instrukcije od Karima, predradnika.

Na dan nesreće je kao i obično počeo raditi u 08:00 sati i čistio je zadnji dio radionice. Oko 09:30 sati, Karim ga je zamolio da pomogne Taru da skupe drva i isjeku ih na jednake dijelove. U 10:15 sati, nakon jutarnje pauze u 10:00 sati, počeli su sa radom i njegov zadatak je, kao i obično, bio da uzima isječene komade sa postolja kružne pile nakon što ih je Taro provukao kroz pilu.

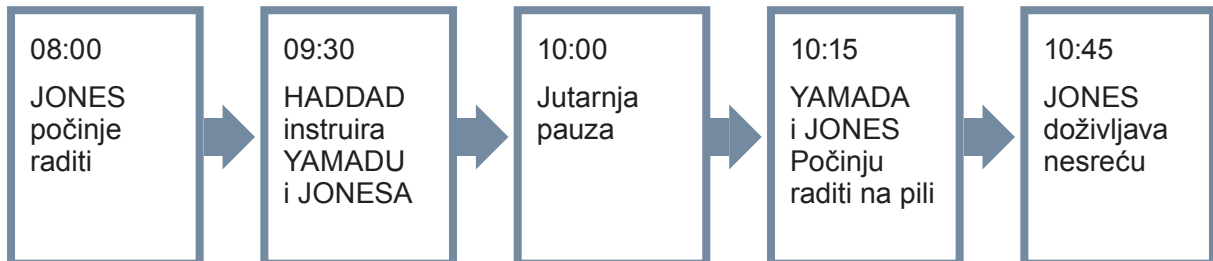
Ne može se sjetiti u koje vrijeme se dogodila nesreća, ali je bio na putu nazad ka pili, nakon što je složio dva dijela drveta na gomilu, kada se spotakao na električni kabal i osjetio da pada. Pružio je lijevu ruku kako bi spriječio pad i ruka mu je došla u kontakt sa oštricom pile, koja se još uvijek okretala. Pila je odsjekla 4 prsta njegove lijeve ruke, iznad prvog zgloba tri duža prsta i drugog zgloba malog prsta.

Potvrdio je da fotografija CFS1 prikazuje pilu na kojoj je došlo do nesreće i da, kao što je prikazano na fotografiji, nije bilo zaštite na oštrici. Na fotografiji CFS2 se vidi električni kabal koji je prouzrokovao njegov pad. (Fotografije CFS 1 i 2 ste napravili Vi, inspektor). Izjavio je da mu je Taro, prvi put kada je radio na pili, rekao šta da radi i upozorio ga da ruke udalji od oštrice; nije dobio nikakve druge instrukcije. Kada mu je predočeno uputstvo za pilu PPPP model 123 oznake KH1, izjavio je da ga nikada ranije nije vidio i da pila nikada nije bila montirana na način prikazan na dijagramu 6 (na kojem se vidi zaštita na oštrici). Također je izjavio da nije bilo štapa za guranje koji se vidi na dijagramu 8 i da ne zna šta mu je svrha.

Kao istražitelj, sada počinjete analizirati informacije koje ste prikupili.

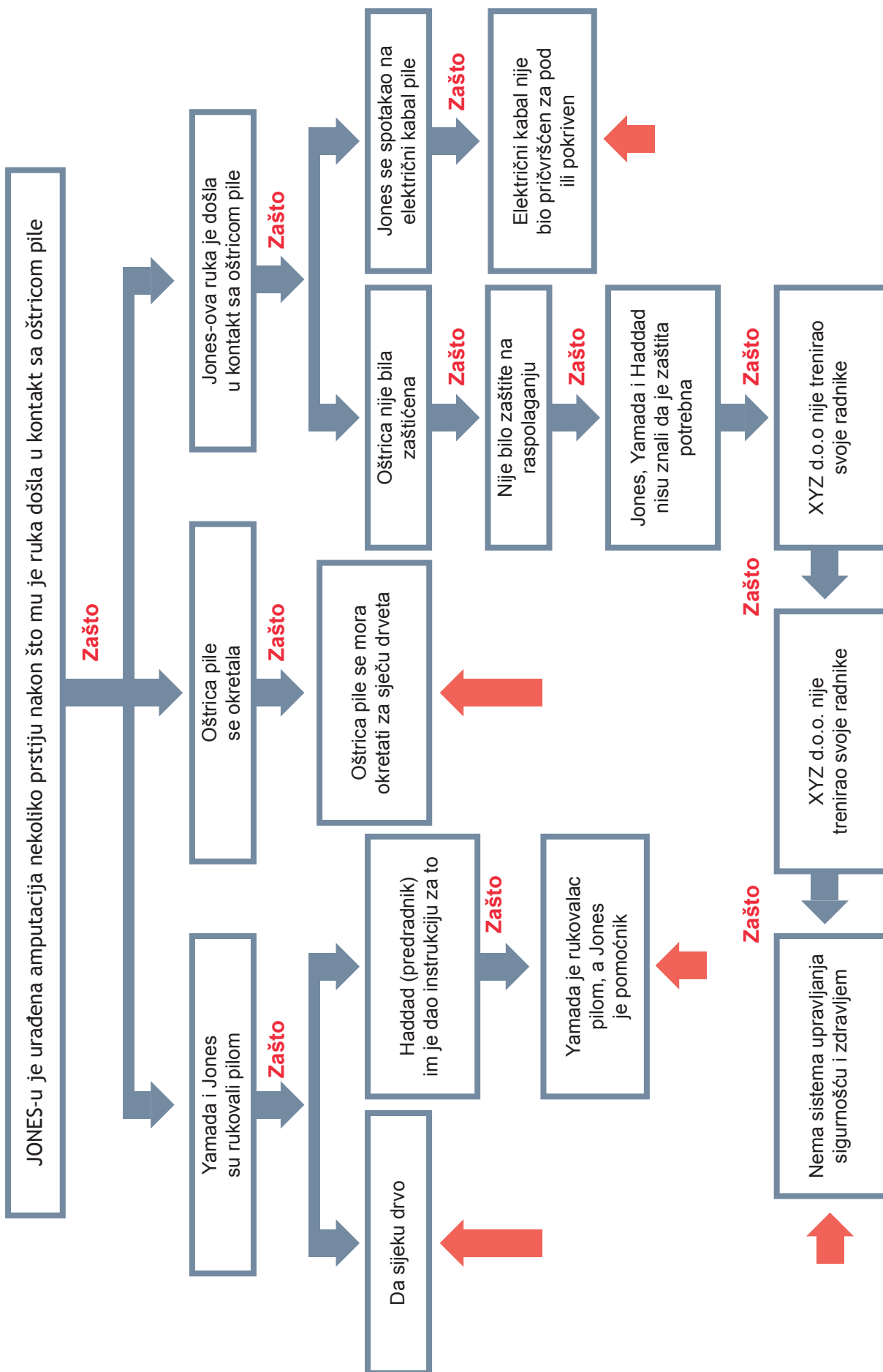
Korak 3: Analiza informacija

Obzirom da sada znate šta se dogodilo, počinjete praviti hronologiju:

Ova informacija je nastala iz izjava koje ste uzeli.

Nakon toga možete napraviti analizu „**stablo grešaka**“ (zašto se ovo dogodilo?). Trebali biste biti u mogućnosti da date sljedeće informacije na osnovu izjava svjedoka i Vaših vlatitih zapažanja:

Korak 4: Utvrđivanje preventivnih mjera/mjera kontrole rizika

Šta su direktni, temeljni i izvorni uzroci?

Direktni uzroci:

- Ruka povrijeđene osobe je došla u kontakt sa nezaštićenom oštricom pile, jer se spotakao na električni kabal pile koji nije bio pričvršćen i pokriven.

Temeljni i izvorni uzroci:

- Zaštita oštrice pile nije bila na raspolaganju.
- Postojala je opasnost od spoticanja, uključujući električni kabal u blizini mašina. (Bilo je i drugih opasnosti od spoticanja, npr. ostaci drveta).
- Prostor oko mašina za preradu drveta je ograničen.
- XYZ d.o.o nije treniralo svoje zaposlene u rukovanju pilom.
- Uloga nadređenog nije bila definirana.
- Nije bilo sistema upravljanja SZR-om koji bi utvrdio opasnosti i osigurao uspostavu mjera kontrole rizika.

Mjere kontrole rizika:

- Nabaviti i montirati zaštitu za oštricu pile.
- Preusmjeriti električni kabal pile ili, ako je to nemoguće izvesti, pričvrstiti ga za pod i pokriti.
- Ako je moguće, reorganizirati radionicu kako bi dobili više prostora oko mašina.
- Pojačati čišćenje kako bi područje oko mašina bilo čisto.
- Trenirati sve zaposlene o sigurnom rukovanju mašinama za preradu drveta.
- Trenirati predradnike/nadređene u svojstvu nadzornika da osiguraju postojanje sistema sigurnog rada kroz redovne inspekcijske preglede radnog mjesta.
- Uspostaviti sistem upravljanja sigurnošću i zdravljem koji identificira sve prisutne opasnosti, kao i odgovarajuće mjere kontrole rizika. Revidirati sistem nakon uspostavljanja kako bi se osigurala njegova djelotvornost.

Korak 5: Sprovođenje plana aktivnosti

Provjerite da li će gore navedene mjere kontrole rizika biti preduzete. Vremenski rok za ispunjenje zadatka se može razlikovati po preduzećima; neki koraci se mogu preduzeti odmah, dok za neke treba nekoliko mjeseci.

Korak 6: Izvještaj o istrazi

Dio A – Detalji o istrazi

- A1** Naziv(i) preduzeća (Navedite puni naziv pravnog subjekta) *XYZ d.o.o.*
- A2** Adresa(-e) preduzeća (Za kompanije, uključujući prijavljenu adresu ureda; za pojedince, uključujući sve lične identifikacijske detalje)
35 Green Road, Blue Square, Flat Country.
- A3** Uloga nosioca dužnosti (poslodavac, samozaposleni, ugovarač, itd.) *Poslodavac*
- A4** Adresa/lokacija incidenta (adresa na kojoj se dogodio incident pod istragom)
35 Green Road, Blue Square, Flat Country
- A5** Datum početka istrage: *25.09.2009.godine*
- A6** Broj istrage *A30697*
- A7** Događaj pod istragom (Dajte kratak sažetak o predmetu izvještaja)
G-dinu Xavier JONES-u su djelimično amputirana četiri prsta lijeve ruke, nakon što su došli u kontakt sa oštricom kružne pile PPPP model 123 kojom je rukovao.
- A8** Datum kada se dogodio incident: *25.09.2009.godine*
- A9** Ime(-na) i adresa(-e) povrijeđenih i/ili preminulih osoba
G-din Xavier JONES, Stan 3, Busy Road, Flat Country
- A10** Ime, odjel i puna adresa ureda glavnog istražitelja
G-din Carlos Florez Sánchez, Ministarstvo rada, Inspekcija rada, 25 High Street, Flat Country
- A11** Imena drugih istražitelja koji rade u istom odjelu sa glavnim istražiteljem *NEMA*
- A12** Imena i kontakt informacije ostalih istražitelja *NEMA*
- A13** Dalji datumi istrage: *27. i 29.09.2009.godine.*

Dio B – Činjenični izvještaj

B1 Opis činjenica i okolnosti koje su dovele do nesreće/incidentna.

Ovo poglavlje treba biti posvećeno informacijama o činjenicama, i sadržavati unakrsne reference na relevantne izjave, dokumente, skice ili fotografije. Dajte sveobuhvatan prikaz činjenica. U slučaju priča koje se ne poklapaju, ne komentirajte vrijednost bilo koje verzije.

Tamo gdje je to prikladno, prikaz treba biti strukturiran u pod-poglavlja koja obuhvataju, na primjer:

- Postrojenje, oprema i supstance
- Sistemi rada
- Trening, instrukcije i nadzor
- Procjena rizika
- Ishod i posljedice, npr. ozbiljnost svake povrede.

G-din Xavier JONES, koji je radio sa g-dinom Taro YAMADA (izjave 1 i 3), je imao djelimičnu amputaciju prstiju lijeve ruke (izjava 3) kada se spotakao na električni kabal kružne pile PPPP model 123, serijski broj 987456, i kada mu je ruka došla u kontakt sa nezaštićenom oštricom prikazanom na fotografijama CFS 1 i 2, kako je predloženo od strane Carlos FLOREZ SÁNCHEZ-a, istražitelja (izjava 4). JONES, YAMADA i predradnik g-din Karim HADDAD (izjave 1, 2 i 3) nisu znali da je za oštricu pile potrebna zaštita prema uputstvu za upotrebu, KH1 (dokaz 1), predloženo od strane HADDAD-a. JONES, YAMADA i HADDAD (izjave 1, 2 i 3) su izjavili da nije bilo formalnog treninga za radnike o mašinama za preradu drveta, a HADDAD (izjava 3) je izjavio da nije znao da postoje bilo kakve evidencije o treninzima.

B2 Preventivne mjere koje je preduzeo nosilac (nosioci) dužnosti PRIJE incidenta (opišite mjere kontrole sigurnosnog i zdravstvenog rizika koje su bile na snazi prije nesreće).
NEMA

B3 Upravljanje sigurnošću i zdravljem (tamo gdje je to prikladno i u mjeri u kojoj nije učinjeno u tekstu iznad, opišite sistem upravljanja sigurnošću i zdravljem koji je postojao prije incidenta, uključujući sve aranžmane kod nosioca dužnosti koji su relevantni za istragu).

Nije bilo dokaza o sistemu upravljanja sigurnošću i zdravljem na radu prije nesreće.

B4 Preventivne mjere koje je preduzeo nosilac (nosioci) dužnosti NAKON incidenta (opišite mjere preduzete nakon događaja kako bi osigurali poštivanje zakona. Navedite koje mjere su rezultirale iz intervencije istražitelja, uključujući i mjere sprovođenja zakona).

XYZ d.o.o. je montiralo zaštitu na kružnu pilu, te pričvrstilo i pokrilo električni kabal, nakon izdavanja naloga o obustavi rada, koji sprečava korištenje mašine, sve dok ne bude prikladno zaštićena i rizici od spoticanja oko pile ne budu otklonjeni. Preduzeće je također pokrenulo program treninga za sve rukovaoce mašinama za preradu drveta, te je HADDAD-u dalo objašnjenje i trening o njegovoj ulozi nadzornika..

B5 Promjene vezane za upravljanje sigurnošću i zdravljem NAKON incidenta (opišite sve promjene koje nisu obuhvaćene prethodnim kategorijama. Navedite kada su rezultirale iz intervencije istražitelja, uključujući i aktivnosti sprovođenja zakona).

XYZ d.o.o. je pokrenulo sistem upravljanja sigurnošću i zdravljem, identificirajući opasnosti u prostorijama i odgovarajuće mjere kontrole rizika.

Dio C – Analiza događaja i poštivanje pravnih propisa

C1 Zaključci istražitelja o uzroku (uzrocima) nesreće (opišite direktne i temeljne uzroke. Ovo je faza u kojoj istražitelji mogu ponuditi svoje mišljenje o tome šta se dogodilo i zašto, nakon što su analizirali činjenice).

Direktni uzroci:

Ruka povrijeđenog je došla u kontakt sa nezaštićenom oštricom pile, jer se spotakao na električni kabal pile, koji nije bio pričvršćen i pokriven.

Temeljni i izvorni uzroci:

- *Zaštita za oštricu bile nije bila na raspolaganju.*
- *Bilo je opasnosti spoticanja, uključujući električni kabal u blizini mašina. (Bilo je također i drugih opasnosti spoticanja, npr. ostaci drveta).*
- *Prostor oko mašina za preradu drveta je bio ograničen.*
- *XYZ d.o.o. nije omogućilo trening svojih zaposlenika o rukovanju pilom.*
- *Uloga nadzornika nije bila definirana.*
- *Nije postojao sistem upravljanja SZR-om kako bi se identificirale opasnosti i osigurale odgovarajuće mjere kontrole rizika.*

Uzroci ove nesreće su navedeni u gornjem tekstu. Nesreća se nije dogodila dok su zaposlenici sjekli drvo, nego kada se povrijeđena osoba JONES spotakao na putu prema pili. Međutim, da je postolje kružne pile bilo ispravno zaštićeno, rizik nesreće bi bio manji, čak i da se zaposlenik spotakao na zadnji kabal i pao. Zaposlenici su radili prema sistemu nesigurnog rada, jer nisu imali trening. Nisu imali obuku o zaštiti za pilu, jer im ta zaštita nije bila na raspolaganju za korištenje. Činjenica da rukovanje pilom u takvom stanju prije nije rezultiralo u nesrećama ne znači da je rađeno prema sistemu sigurnog rada. Nadzornik HADDAD nije znao za aranžmane ispravne zaštite, te stoga nije bio u mogućnosti da osigura poštivanje sistema sigurnog rada. On također nije bio informiran o svojoj ulozi nadzornika kada su u pitanju sistemi sigurnog rada. Preduzeće se više bavilo osiguranjem da se proizvod isporuči, nego sigurnošću na radnom mjestu.

C2 Pravni propisi (Navedite relevantne pravne odredbe).

Ovaj dio nije završen, jer se nacionalno zakonodavstvo razlikuje od zemlje do zemlje.

C3 Primjena zakona (Istražitelji trebaju navesti koja je pravna odredba, od onih koje su navedene pod C2, bila prekršena).

Ovaj dio nije završen, jer se nacionalno zakonodavstvo razlikuje od zemlje do zemlje.

Dio D – Preduzete ili predložene aktivnosti

D1 Istražitelji trebaju evidentirati svaku preduzetu ili planiranu aktivnosti kako bi poštivali relevantno zakonodavstvo i spriječili ponavljanje incidenta. To može obuhvatati usmeni savjet, pismeni savjet, naloge za poboljšanje (naloge o obustavi) ili krivično gonjenje.

Nacionalni zakoni se razlikuju od zemlje do zemlje; na mnogim instancama se mogu tražiti sankcije. Sljedeći primjer navodi neke od aktivnosti koje mogu biti prikladne:

Dana 25.09.2009.godine, izdat je nalog za obustavu, koji sprečava korištenje postolja kružne pile PPPP dok se ne montira zaštita i dok se ne smanji rizik spoticanja koji predstavlja električni kabal. Preduzeće je dobilo instrukciju da osigura da svi rukovaoci prođu trening o sistemima sigurnog rada za korištenje mašina za preradu drveta, te da osigura reviziju ostalih sistema rada kako bi provjerilo da li su preduzete odgovarajuće mjere kontrole. Ovo je pismeno potvrđeno. Data je usmena preporuka da sva područja oko mašina za preradu drveta budu čista od ostataka drveta, smanjujući na taj način opasnosti od spoticanja. Također je dat i pismeni savjet.

Aneks 1

Informacije o svjedocima koji su dali informacije

Broj izjave	Datum izjave	(Puno) ime i prezime svjedoka	Uloga / zanimanje
1	25.09.2009.	Taro YAMADA	Zaposlenik – Rukovalac kružnom pilom
2	25.09.2009.	Karim HADDAD	Zaposlenik – Predradnik u radionici
3	27.09.2009.	Xavier JONES	Povrijeđena osoba/Zaposlenik – Pomoćnik rukovaoca kružnom pilom
4	29.09.2009.	Carlos FLOREZ SÁNCHEZ	Inspektor rada

Aneks 2

Informacije o prikupljenim dokazima

Broj dokaza	Oznaka dokaza	Opis dokaza	Dobijen od, dana, u	Predodan od strane (svjedok i broj izjave)	Strana / paragraf relevantne izjave	Mjesto skladištenja dokaza
1	KH1	Dokument od 15 strana "Uputstvo za upotrebu pile PPPP model 123"	G-din Karim HADDAD 25.09.2009. 15:00 sati	G-din Karim HADDAD Izjava 2	Strana 2, paragraf 6	Skladište dokaza
2	CFS1	Fotografija pile PPPP model 123	25.09.2009.	Inspektor CFS Izjava 4	Strana 1, paragraf 3	Skladište dokaza
3	CFS2	Fotografija el. kabela za kružnu pilu PPPP model 123	25.09.2009.	Inspektor CFS Izjava 4	Strana 1, paragraf 3	Skladište dokaza

Aneks 3

Obavezni dnevnići rada, formulari za evidentiranje odluka, itd. *NEMA*

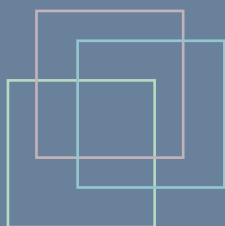
Istraga nesreća na radu i profesionalnih bolesti

Praktični vodič za inspektore rada

MOR procjenjuje da oko 6.300 osoba svakodnevno umire, dok 860.000 osoba svakodnevno biva povrijeđeno na radu ili dobije profesionalnu bolest. Iako zaprepašujuće, ove cifre ne opisuju bol i patnju globalne radne snage i njihovih porodica ili globalne ekonomske gubitke za preduzeća i društva.

Ne treba zaboraviti da se nesreće na radu i profesionalne bolesti mogu spriječiti, ali je također od suštinskog značaja naučiti lekcije u slučaju da do njih dođe. Djelotvorne istrage će odrediti direktne, temeljne i izvorne uzroke i utvrditi odgovarajuće mjere kontrole rizika koje se mogu preduzeti sa ciljem smanjenja vjerovatnoće ponavljanja događaja.

Ovaj vodič je izrađen u saradnji sa Međunarodnim centrom za obuku MOR-a, sa ciljem davanja informacija, smjernica i metodologije za inspektore rada i ostale osobe uključene u istrage kako bi osigurali sprovođenje djelotvornih istraga.

Podružnica za administraciju rada, inspekciju rada
i sigurnost i zdravlje na radu

Odjel za upravljanje i tripartizam

Međunarodni ured rada

Route des Morillons 4

CH - 1211 Geneva 22

Švicarska

Tel.: +41 22 799 67 15

Fax.: +41 22 7996878

Email: labadmin-osh@ilo.org

www.ilo.org

ISBN 978-92-2-829793-5

9 789228 297935